

Občinski list

Glasilo občine Renče - Vogrsko

Foto: Bego Rušjan

stran iz krajevnih skupnosti
22 V Renčah so pripravili že peto »šalamijado«

stran iz občine
4-5 Civilna zaščita Renče - Vogrsko

stran iz krajevnih skupnosti
12 9. mednarodni sejem Vinofest – Vršac

stran iz krajevnih skupnosti
14 Vlado Kreslin po tridesetih letih vnovič zapel v dvorani v Bukovici

Beseda uredništva Praznična in predvolilna pomlad

Kot v posmeh ne- navadni zimi z uničujočim žledom se je v naše vsakdanje življenje razbohotila pomlad z razkošjem cvetja in vonjav. Z aprilsko številko napovedujemo prihajajoče

praznike, od velikonočnih, občinskega, Dneva boja proti okupatorju, pa do prvomajskih in dogajanja okoli njih. Občinski praznik, 26. april, je priložnost, da opravimo kratek pogled na minulo leto in na široko razvejano dejavnost po društvih in organizacijah, ki delajo po naših krajevnih skupnosti, da se spomnimo tudi posameznikov, ki nesebično žrtvujejo svoj prosti čas za delovanje teh organizacij in nam bogatijo življenje. Kar nekaj jih je med nami in nekaterim, ki so bili predlagani v svojih sredinah, bodo podeljena zaslužena občinska priznanja in zlati občinski grb za življensko delo. Veseli nas, da se je letos priznanje nekoliko dotaknilo tudi našega uredništva. O tem in o dobitnikih letošnjih priznanj pa bomo obširneje pisali v prihodnji številki glasila.

V županovi besedi teče beseda o aktualnih dogodkih v naši občini, na ostalih straneh pa tudi o ostalih dogajanjih, kot so jih videli naši dopisovalci.

Se je pa s pomladjo začelo prebujati tudi politično dogajanje. Letos je namreč volilno leto. V maju nas čakajo evropske volitve, v jeseni pa lokalne. Temu primerna so tudi ogrevanja z raznimi interpelacijami, pa tudi bližajoči se referendum prej ko ne spada med te dejavnosti. Da se bližajo lokalne volitve je čutiti tudi s "prebujanjem" med nekaterimi nezadovoljniji. Veselimo se konstruktivnih predlogov in novih delovnih mest.

Za nekaj časa je med ljudi prinesel olajšanje padec zakona o davku na nepremičnine. Sedaj bomo imeli nekaj več časa, da si uredimo zadeve na katastru in zemljiški knjigi, predlog novega zakona pa bo zanesljivo spet prišel na poslanske klopi. Do takrat pa bomo nadaljevali s plačilom nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč. Spremembe pa se nam obetajo na nekaterih položnicah. Zanesljivo tista v zvezi z odvozom smeti, saj jih bomo morali v bodoče voziti veliko dlje kot do Stare gore. Spremenjen naj bi bil tudi obračun vodarine in kanališčine oz. odpadnih voda, pa tudi pri elektriki se nekaj pripravlja. O dvigu DDV-ja ali kakšni drugi "iznajdbi" na državni ravni pa je škoda izgubljati besede.

Uživajmo v pomladi in prihajajočih praznikih, za drugo pa žal poskrbijo naši oblastniki od Ljubljane do Bruslja.

✉ Boris Arčon

Županova beseda

Delo občinskega sveta preha- ja v zadnje mesece štiriletnega mandata. V marcu je sprejel najpomembnejši akt vsakega leta, proračun za leto 2014. Sprejet je bil skoraj soglasno, le z dve- ma vzdržanima glasovoma, kar priča, da so bile priprave in iz- delava proračuna temeljite in kar je še pomembno, so pri tem sodelovali zainteresirana javnost in kompetentni ljudje s sode- lovanjem v različnih komisijah in na različnih posvetovanjih in izmenjavah mnenj. Ob tem je bil sprejet tudi načrt razvojnih pro- gramov do leta 2017 in tudi tu je sodelovalo veliko strokovnih in zainteresiranih občanov, tako da ne moremo govoriti o neki zaprtosti in odtujenosti od širše javnosti in usmeritev, ki izhajajo iz programov pri nastajanju nove občine.

Trenutno je na celotnem obmo- čju občine odprtih nekaj grad- bišč, kjer potekajo dela v okviru

načrtov iz štiriletnega razvojnega obdobja. V kletnih prostorih Kulturnega doma v Bukovici poteka rekonstrukcija prostorov v obse- gu, ki nam jih omogočajo letošnja sredstva iz evropskih skladov. Pri Kulturnem domu urejamo parkirišča, katerih obseg se bo po končanih delih povečal, v večji meri pa je končan tudi pločnik med Bukovico in Volčjo Drago. Ostala okolica Kulturnega doma se bo urejala v naslednjih letih, pač po razpolo- žljivih sredstvih. V Renčah lepo napredujejo dela na veznem traktu med šolo in telova- dnico. Pri kuhinji je bila prizidana nova kol- tlarna. Tu je potrebno poudariti, da se bodo kot gorivo uporabljali peleti ali lesni sekanci, skratka obnovljivi viri energije. Upamo, da bo glavnina gradbenih del končana do avgu- sta meseca.

Letošnji vpis otrok v vrtec je presešel pri- čakovanja in tudi prostorske zmogljivosti te ustanove v Renčah. Ker želimo staršem omogočiti varstvo otrok v domačem kraju, smo se odločili preurediti eno učilnico šole v prostor za potrebe vrtca.

Naj še enkrat poudarim, da smo dinamiko izvajanja letošnjih investicij prilagodili pri- toku sredstev iz evropskih skladov.

Zelo bogat je bil tudi program prireditve v mesecu marcu in aprilu. Tako so se zvrstili predstavitve projekta s področja razvoja tu-

rizma in gospodarstva v Občini Renče – Vo- grsko, glasbeni večer v Bukovici z Big Band Nova in **Vladom Kreslinom**, kotalkarsko tekmovanje Pokal račk, predstavitev knjige **Andreja Jelačina**, pohod po konjeniški poti, koncert mladinskega pihalnega orkestra Vo- grsko ob materinskem dnevu, predavanje na temo ekologije, tekmovanju v umetnostnem kotalkanju, Jurjevanje – blagoslov konjeni- kov in še bi lahko našteval. Zvrstili pa so se tudi občni zbori Društev upokojencev po krajevnih skupnostih.

Zelo živahno dogajanje ob sprejemanju za- kona o nepremičninskem davku se je pre- neslo tudi v prostore naše občine, kjer smo številnim občanom pojasnjevali in pomagali reševati probleme s tega področja, čeprav je to v večji meri v pristojnosti drugih, držav- nih institucij. K sreči je zakon padel in upa- mo, da se bo sedaj pripravil nov, pravičnejši, vsem razumljiv in pregleden.

Pred nami so prazniki, v prvi vrsti občinski, kjer bomo podelili letošnja občinska prizna- nja in zlati občinski grb, ki se podeljuje na vsako četrto leto. Po prijavih na razpis sodeč bodo tudi letos priznanja prišla v prave roke. Za konec čestitke tudi ob vseh prihajajočih državnih praznikih, Dnevu upora proti oku- patorju in 1. maju.

✉ Župan Aleš Bučik

Več kulture in pogovora EDINOST, SREČA, SPRAVA

Radivoj Pahor je za knjižnico prevzel originalni odtis Prešernovih poezij iz leta 1944

V okviru letošnjega kulturnega praznika so Renčani 13. februarja doživeli poseben večer. Medse so povabili patra **Bogdana Knavs**a in predsednika Območnega odbora zveze borcev za vrednote NOB Nova Gorica **Vladimirja Krpana**, ki sta postala osebnosti Primorske za leto 2013.

Po prireditvi še prijeten klepet

Dogodek sta, vsak s svojimi besedami, podživela in opisala **Katjuša Žigon**, članica uredniškega odbora Občinskega lista in **Radivoj Pahor**, pesnik, publicist in kritik dogajanj v sodobni družbi. Prispevka si sledita v zgoraj navedenem zaporedju.

Večer so organizirali člani Društva za kulturo, turizem in razvoj Renč. Spretno in uspešno je pogovor vodil eden izmed idejnih vodij prireditve, novinar **Edi Prošt**. V pevskem delu večera je sodeloval moški pevski zbor **PROVOX** in kot vedno navdušil s petjem domoljubne in predvsem Gregorčičeve poezije. Svoj nastop pa so »začinili« s prelepo Bevkovo, ki poudarja vso glasbeno izobrazbo

in ljubezen do slovenstva glasbenega pedagoga in zborovodje **Mateja Petejana**. V recitatorskem delu so se nam uspešno predstavile **Sandra Mozetič**, **Ula Zorn** in **Julka Gorjan**. In kot je že v navadi, nam je **Mojca Rusjan** poklonila himno Zdravljica, zapeto tako, kot se za talentirano učenko solo petja spodobi.

Pogovor z nagrajencema je bil spretno zastavljen, brez posebnih zank in pretirane radevednosti, toda dovolj jase in sporočilen za občinstvo, ki je napolnilo kuturno dvorano v Renčah. Vladimir Krpan, doma iz Renč, da ne pozabimo, je svojo pripoved povezal z rano mladostjo, preživetvo v Renčah v času NOB in poudaril, da je pot k maši na Sveti Gori utirala skupina ljudi-sodelavcev, ki razmišljajo s srcem in glavo. Oba sta se dotaknila današnjega časa in problemov, revščine in tajkunstva in pater Bogdan je poudaril, da moramo biti enotni in pogumni, da se upremo temu zlu in da politikom in odgovornim povemo, da si to naš narod ni zaslužil. **Torej z zanosom in z roko v roki za poštenost, za srečo, za ljubezen do domovine in za spoštovanje drugačnosti!**

Sprehodili smo se po Prešernovi in Gregorčičevi vizionarski poeziji in s polnim srcem zapustili dvorano. Bilo je lepo, toplo in prijazno. Tako, kot so dejanja, ki nas združujejo.

Pater **Bogdan Knavs** in **Vladimir Krpan**, ki sta se te dni mudila na Goriškem, sta se dobrohotno odzvala povabilu Renčanov, sokrajanov Krpanovega rojstnega kraja. V polni kulturni dvorani so jima pripravili množičen in prisrčen sprejem.

Letošnjo proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku so namreč posvetili doživetemu prispevku k novemu upanju za pomiritev Slovencev, kakršna je bila skupna maša za partizane, taboriščnike in druge žrtve vojne, ki jo je na Sveti Gori daroval pater Bogdan Knavs.

Ljudje v polno zasedeni kulturni dvorani v Renčah so z aplavzom prekinjali izvajanje obeh gostov, ko sta z jasno in toplo besedo spregovorila o medsebojnem spoštovanju, o prizadevanju za boljši svet ter se kritično odzvala na krivice in boleče rane sodobnega časa. V Prešernovem duhu edinosti, resni-coljubja in ljubezni do slovenskega naroda in jezika sta pozvala k večji občutljivosti za malega človeka. Vladimir Krpan je ob tej priložnosti podaril domači knjižnici pravo dragocenost, originalni odtis Prešernovih poezij, natisnjenih leta 1944 v partizanski tiskarni Slovenija.

Ob navzočnosti številnih gostov, predstavnikov borčevske organizacije in domačega župnika sta prisotne pozdravila župan občine Renče-Vogrsko, **Aleš Bucik** in Janja **Lipušček**, v imenu organizatorjev.

▣ **Katjuša Žigon in Radivoj Pahor**
Foto: **Bogo Rusjan**

Mojca Rusjan

Civilna zaščita Renče - Vogrsko

Zbor udeležencev ob občinski stavbi

Oživljanje ob zastoju srca z uporabo AED aparata

PREDSTAVITEV CIVILNE ZAŠČITE

Civilna zaščita je namensko organiziran del sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami oziroma poseben del namensko organiziranih sil za zaščito, reševanje in pomoč. Civilna zaščita (v nadaljevanju CZ) obsega organe vodenja, enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč, zaščitno in reševalno opremo ter objekte in naprave za zaščito, reševanje in pomoč. V celoti je organizirana na državni, regionalni in lokalni ravni. Deluje ob naravnih in drugih nesrečah, ko je zaradi izrednega obsega in izredne intenzivnosti lahko ogroženo zdravje in življenje večjega števila ljudi ter varnost premoženja in drugih dobrin.

CZ občine Renče - Vogrsko je bila formirana kmalu po ustanovitvi občine. V tem času je doživela nekaj kadrovskih, organizacijskih in materialnih sprememb. Danes v njej delujejo :

- štab CZ (organ vodenja),
- enota za prvo pomoč,
- tehnična enota,
- enota konjenikov.

Teniška ekipa je pripravila joto z klobaso

CZ občine Renče – Vogrsko sodeluje z drugimi CZ in Regijskim štabom CZ za severno Primorsko. V okviru tega sodelovanja je bil organiziran Dan civilne zaščite, ki ga vsako leto organizira druga občina v naši regiji. Glavni namen pohoda je druženje pripadni-

kov CZ, hkrati pa je to tudi priložnost za prikaz opreme in usposobljenosti pripadnikov CZ občine gostiteljice. Letošnja organizacija je pripadla naši CZ. Priprave na dogodek so potekale več mesecev. Naša osnovna ideja je bila, da k sodelovanju povabimo vse, ki delujejo v okviru sli za zaščito in reševanje.

DAN CIVILNE ZAŠČITE 2014

V petek, 14. marca, smo se zbrali na ploščadi pred občinsko stavbo, kjer smo pozdravili in evidentirali udeležence. Poleg članov štaba in naših ekip, ekipe gasilcev iz Šempetra in članov DPD Soča, so se pohoda udeležili še predstavniki CZ iz občin MO Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Brda, Kanal, Vipava, Bovec in Kobarid, medobčinsko redarstvo, predstavniki CZ iz Starancana (It) in Gorice (It) ter predstavniki teritorialnega polka slovenske vojske. Članice krajevnih odborov Rdečega križa in Karitas naše občine so skupaj z OŠ Renče pripravili zajtrk. Z domačim pecivom, čajem in svežo kavo so poskrbeli, da na pot nismo odšli lačni in žejni. Po slovenski himni in postroju vseh udeležencev sta zbrane poz-

Prenos ponesrečenca z konjsko vprego in improviziranimi nosili

Tovornjak civilne zaščite

Akcija gasilcev ob »Prometni nesreči«

Reševanje ponesrečenca izpod avtomobila

dravila **Rajko Lasič**, poveljnik CZ in **Aleš Bucik**, župan občine Renče – Vogrsko.

Po pozdravnih govorih in izrečni dobrodošlici smo pričeli s pohodom izpred občinske stavbe. Pot smo nadaljevali po novem pločniku proti Volčji Dragi. Prvi postanek smo imeli pri podjetju Martex, kjer so gasilci PGD Šempeter in člani naše ekipe PP prikazali gašenje gorečega vozila ter reševanje ponesrečencev. Po uspešno opravljeni nalogi smo ob Lijaku nadaljevali pot proti njegovemu izlivu v Vipavo. Tu nam je Poljsko podjetje Lubawa, v sodelovanju z našim dobaviteljem opreme – podjetjem Gamat, prikazalo sistem protipoplavnih zaščit, ki se jih napolni z vodo in nadomeščajo protipoplavne vreče. Ob reki Vipavi smo nato nadaljevali pot do Renškega mlina, kjer sta nam člana naše ekipe PP, **Nejc Gregorič** in **Aljoša Bratina**, ki sta v preteklem letu opravila zahteven tečaj reševanja iz vode, prikazala reševanje utapljalno oseb. Člani ekipe PP pa so nam prikazali postopek oživljanja z uporabo AED.

Že nekoliko lačni in žejni smo se nato odpravili proti parkirišču pred Goriškimi opekarnami, kjer so nam člani tehnične ekipe

postregli z joto, ki so jo skuhal v naši poljski kuhinji. Po kosilu smo si ogledali še opremo gasilskega vozila ter vozila za zveze, nekateri pa so imeli srečo in so si z ježo konj naših konjenikov ogledali okolico Renč. Na ogled pa je bil tudi naš tovornjak, ki smo ga v preteklem letu kupili od gasilcev in so ga člani tehnične ekipe preuredili za naše potrebe, namenjen pa je predvsem posredovanju ob poplavah, ki so tudi naša največja nevarnost. V tovornjaku pa je vgrajen tudi agregat, s katerim lahko napajamo del naselja ali objekti šole, v kolikor bi prišlo do daljšega izpada elektrike, kot se je v februarju dogajalo po Sloveniji.

Pohod smo nadaljevali v glinokop, kjer nam je enota konjenikov prikazala delo s konji ter prevoz poškodovanca s konjsko vprego in nosili. V nadaljevanju programa so se nam predstavili člani tehnične ekipe. Zbranim so demonstrirali uporabo tehničnega vozila – tovornjaka CZ ter njihovih terenskih vozil, ki lahko delujejo v ekstremnih razmerah. V poznem popoldnevu smo se nato odpravili proti občinski stavbi, kjer smo se udeležencem zahvalili za sodelovanje. Skupaj smo si izmenjali bogate in dragocene izkušnje, ki

smo jih doživeli ob naravnih in drugih nesrečah.

Za zaključek bi se rad zahvalil vsem članom štaba in članom vseh ekip, saj smo pokazali, da smo dobro pripravljene in opremljene za pomoč in odpravljanje posledic ob naravnih nesrečah. Zahvala pa tudi Društvu za podvodne dejavnosti Soča in gasilcem PGD Šempeter, ki so vedno prvi na kraju nesreče in s katerimi zelo dobro sodelujemo.

📄 **Rajko Lasič**, poveljnik civilne zaščite
Foto: Bogo Rusjan

Prikaz protipoplavnih zaščit

Reševanje vozila, ki je obtičalo v jarku

Udeležencem je še kako teknilo kosilo

Pomoč naše CZ z električnimi agregati

Velik del Slovenije, pa tudi visoko ležeči kraji MONG, so bili v dneh najhujše ujme ujeti v ledeni oklep.

Ta je v precejšnji meri otežil življenjske razmere mnogih, predvsem ostarelih in bolnih. V CZ Renče – Vogrsko smo nastale razmere spremljali in že v nedeljo, 2. marca, ponudili pomoč v tehnični opremi in razpoložljivih enotah Regijskemu štabu CZ ter Rdečemu križu Slovenije – Območnemu združenju Nova Gorica.

Ob spremljanju razmer in izkazani povečani potrebi po električnih agregatih, smo se v CZ Renče – Vogrsko še dodatno odločili za akcijo, kjer smo zbirali električne agregate. Preko različnih radijskih postaj in občinskega letaka smo »prišli« do šestih električnih agregatov. Ob koordinaciji Regijskega poveljnika CZ so električne agregate v soboto, 8. marca, dostavili v Idrijo. Tamkajšnji prostovoljni gasilci pa so jih prepeljali na visoko ležeče kraje in

posamezne kmetije na idrijskem.

Ob tem bi se rad še enkrat zahvalil vsem, ki so se odzvali naši prošnji po izposoji električnih agregatov. S tem so vsaj malo pripomogli, da so bili dnevi ujetosti v ledenem okovu nekoliko znosnejši.

Hvala.

Uroš KOBAL, namestnik poveljnika CZ

O dnevih, ko je zadišalo po Slovenski vojski...

Sprejem županov pri načelniku Generalštaba Slovenske vojske generalmajorju Dobranu Božiču v Vojaškem objektu Ajševica

Polkovnik Srečko Lisjak podarja generalmajorju Dobranu Božiču in brigadirju Mihi Škerbincu naboj, ki sta bila dne 28. 6. 1991 zaplenjena enoti JLA v bojni akciji za osvoboditev mednarodnega mejnega prehoda Rožna dolina

PRED 23 LETI SE JE BILO POTREBNO ODLOČITI - DOMOVINO IN DRŽAVO BRANITI ALI PA NIKOLI IMETI!

V petek, 28. marca, je Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo »Veteran« Nova Gorica s tradicionalno slovesnostjo pri Osnovni šoli na Vogrskem počastilo spomin na mobilizacijsko-taktično vajo Premik – 91.

Vaja, ki se je 22. marca pred 23 leti pričela na Vogrskem, je bila v bistvu preizkus sposobnosti opravljanja obrambnih nalog s ciljem izvedbe mobilizacije, preverjanja taktičnega delovanja enot TO ob napadih med premikom in protidiverzantskega boja. Akciji, v kateri so sodelovale enote TO 2. in 6. pokrajinskega štaba za TO in 30. razvojna skupina, ki se je kasneje preoblikovala v specialno brigado MORiS, je sledil premik v smeri Postojna-Sodražica-Kočevje-Trebnje, končni cilj premika pa je bila Šmarjeta na Dolenjskem. Vaja Premik – 91 je več kot potrdila pripravljenost TO RS, da le-ta postane ključni nosilec obrambe prek oboroženih oblik v okviru obrambnega sistema, če bi bile ogrožene svoboda, neodvisnost in

ozemeljska celovitost Slovenije.

Na slovesnosti na Vogrskem, ki so jo z odličnim nastopom popestrili učenci Podružnične osnovne šole Vogrsko, je predsednik Območnega združenja, polkovnik **Srečko Lisjak** spomnil na dogodke, ki so obeležili Premik – 91, in med drugim poudaril: «Pred 23. leti se je bilo potrebno odločiti – domovino in državo braniti ali pa nikoli imeti! Prav smo se odločili, zato imamo svojo domovino in državo, ki pa žal ni takšna, kot smo si jo želeli in kot si jo želimo. In za to bo potrebno še kaj postoriti.»

Goste je pozdravil tudi župan, **Aleš Bucik**, ki je v nagovoru še posebej izpostavil, da so ▶

Počastitev spominskega obeležja

Častna straža pri spominskem obeležju

► prebivalci Vogrskega pred 23 leti pokončno stali v enotah za obrambo domovine Slovenije, ne glede na posledice, ki bi lahko prizadele njih same ali njihove družine. Poudaril je, da Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo »Veteran« Nova Gorica in Občina Renče – Vogrsko številna tajna skladišča orožja in streliva na Vogrskem in drugih krajih naše občine z veliko ponosa obeležujeta s spominskimi ploščami; v letu 2011 sta bili slavnostno odkriti spominski

plošči pri družinah **Žižmond in Marvin** na Vogrskem, v letu 2013 pa na domačiji Gregorič – Smodin na Vogrskem in pri družini Skomina v Renčah. Pri spominskem obeležju, h kateremu je delegacija premikačev položila cvetje in svečo v spomin na preminule premikače, pa je prvič stala Častna straža Območnega združenja z orožjem, pridobljenim od Ministrstva za obrambo, ki ga je združenje ustrezno predelalo za potrebe protokola.

in pričel uresničevati in udejanjati sen o samostojni slovenski državi, so v slavnostnih nagovorih spregovorili poveljnik 1. brigade Slovenske vojske, brigadir **Miha Škerbinc**, polkovnik **Srečko Lisjak** in načelnik Generalštaba Slovenske vojske, generalmajor **Dobran Božič**. V sklopu prireditve je polkovnik Srečko Lisjak generalmajorju Dobranu Božiču in brigadirju Mihi Škerbincu podaril naboja, ki sta bila dne 28. 6. 1991 zaplenjena enoti JLA v bojni akciji za osvoboditev mednarodnega mejnega prehoda Rožna dolina.

□ Za Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo, »Veteran« Nova Gorica
Vladka Gal Janeš

Slavnostni govornik: načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalmajor Dobran Božič

Prireditvi na Vogrskem je sledila še slavnostna obeležitev obletnice Premik – 91, ki sta jo v prostorih Vojaškega objekta Ajševica v okviru Dneva odprtih vrat skupaj organizirala Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo »Veteran« Nova Gorica in Teritorialni polk 1. brigade Slovenske vojske. V počastitev spomina na tisti čas, ki se je začel šteti 22. marca 1991 na Vogrskem,

23. Obletnica mobilizacijsko - taktične vaje Premik 91

V petek, 28. marca, je potekala na Vogrskem prireditev ob 23. obletnici mobilizacijsko - taktične vaje Premik 91.

V kratkem kulturnem programu so nastopili tudi učenci POŠ Vogrsko s pesmijo, recitacijo in plesom.

Kulturni program: Vladka Gal Janeš in Dušan Bremec

Učenci POŠ Vogrsko

Dan odprtih vrat vojaškega objekta na Ajševici

V petek 28. marca, je bilo v Vojaškem objektu Ajševica pri Novi Gorici še posebej zanimivo. Teritorialni polk 1. brigade (TERP/1. BR), ki je tam nastanjen od maja 2013, je na stežaj odprl vojaška vrata.

Prijetno s koristnim so dan na Primorskem izkoristili predstavniki Slovenske vojske – načelnik generalštaba generalmajor **Dobran Božič**, načelnik štaba generalštaba brigadir **David Humar**, poveljnik 1. brigade brigadir **Miha Škerbinc** ter poveljnik Teritorialnega polka 1. brigade in Vojaškega objekta Ajševica polkovnik **Cvetko Kravanja**-na delovnem srečanju s predstavniki 16 občin zahodnega dela Slovenije in CZ, ki spadajo v domicilno območje TERP /1.BR.

Delegacija županov domicilnega območja TERP/1.BR v sestavi: župan občine Bovec **Siniša Grmovšek**, župan občine Cerkno **Miran Ciglič**, župan občine Kanal ob Soči, županja občine Kobarid **Darja Hauptman**, župan občine Miren-Kostanjevica **Zlatko Martin Marušič**, župan mestne občine Nova Gorica **Matej Arčon**, župan občine Renče-Vogrsko **Aleš Bucik**, župan občine Šempeter-Vrtojba **Milan Turk**, župan občine Tolmin **Uroš Brešan**, župan občine Vipava **Bogdan Godnič**, župan občine Ajdovščina **Marjan Poljšak**, predstavnica ob-

čine Sežana **Ana Pirc**, župan občine Divača **Drago Božac**, župan občine Hrpelje-Kozina **Zvonko Benčič**-Midre in župan občine Ilirska Bistrica **Emil Rojc**.

Svojo odsotnost so opravičili župan občine Komen **Danijel Božič**, župan občine Brda **Franč Mužič** in župan občine Idrija **Bojan Sever**.

Predstavniki CZ v sestavi: poveljnik regijskega štaba CZ za Severnoprimorsko **Samuel Kosmač** (vodja izpostave URSZR Nova Gorica) in poveljnik regijskega štaba CZ za Notranjsko regijo **Štefan Majcen**.

Župani in ostali predstavniki občin in CZ so bili seznanjeni z novostmi na obrambnem področju, predstavljene so jim bile domicilne pristojnosti 1. BR SV in večje vaje Slovenske vojske v letu 2014. Skupaj so analizirali dosedanje sodelovanje in nakazali možnosti za izboljšanje in razširitev nadaljnjega sodelovanja. Predstavniki lokalnih skupnosti so pohvalili vračanje Slovenska vojske na Primorsko in idejo o tesnejšem sodelovanju vojske z lokalnimi skupnostim in njeno večjo vključenost v sistem ZiR. Pohvalili so tudi srečanja z NGŠSV. Obenem so se zahvalili za konstruktivno pomoč Slovenske vojske ob nedavni ujmi »Žled 2014«. Pohvaljena je bila motiviranost pripadnikov SV za pomoč pri odpravljanju posledic žledenja in poplav. Z roko v roki so delali skupaj z gasil-

ci in domačini. Izpostavljena je bila ugotovitev, da je preveč birokratskih prepek med sistemom Civilne zaščite in Slovenske vojske in da bi bilo nujno ta sistem poenostaviti.

Znotraj vojaškega objekta Ajševica je potekal **evidenčni vpis vojaških** obveznikov v vojaško evidenco občin Renče - Vogrsko in Šempeter - Vrtojba. Mladim (letnik 1996) so bile predstavljene možnosti zaposlitve v Slovenski vojski. Veliko zanimanja obiskovalcev je pritegnila oborožitev in oprema 1. brigade, Logistične brigade, 15. polka vojaškega letalstva, 430. mornariškega divizion Slovenske vojske ter predstavljene zmožnosti Slovenske vojske za sodelovanje v sistemu zaščite in reševanja.

Poseben pečat dnevu odprtih vrat na Ajševici je dala slovesnost, ki jo je ob 23. obletnici izvedbe mobilizacijsko-taktične vaje »**Pre-mik '91**« organiziralo Območno združenje Zveze veteranov vojne za Slovenijo Veteran Nova Gorica.

Povabljeni in obiskovalci so v sklopu dneva odprtih vrat na Ajševici lahko poskusili pristi vojaški pasulj in omamno dišeče pekovske izdelke, plod »mobilne pekarnice« iz 670. logističnega polka SV, v sestavi Logistične brigade Slovenske vojske.

▣ **majorka Denis Štemberger**, višja častnica za civilno vojaško sodelovanje

Pospeševanje razvoja lokalnega gospodarstva z izrabo naložb v javno infrastrukturo posebnega pomena in z njo povezanih dogodkov

Občina je v teh dveh mandatih naredila ogromno na ureditvi infrastrukture in na področju sociale in družbenih dejavnostih. Zato se je sedaj začelo posvečati nekoliko več razvoju turizma, gospodarstva in kmetijstva.

Vsak občan je ob ustanavljanju nove občine imel določeno predstavo, kako naj bi življenje v tej okolici potekalo po ustanovitvi le-te. Nekatere želje so se uresničile, druge še ne. Ker bi želeli imeti občino po meri občanov, je Projektno razvojni svet sestavil projektno skupino, ki se je razdelila na tri podskupine, in sicer za področje turizma in športa, gospodarstva in kmetijstva ter zgodovine in kulture. Člani skupin so občani, v vsaki je tudi po en uslužbenec občinske uprave. Projektno razvojni svet Občine Renče-Vogrsko (PRS) je bil ustanovljen leta 2007 ob ustanovitvi občine. Ves čas aktivno deluje na projektne razvoju občine. Ravno tako PRS kot tudi člani projektne skupine svoje delo opravljajo prostovoljno. Če je cilj imeti uspešno podeželsko občino z zadovoljnimi občani, je potrebno pristopiti k uresničevanju tega cilja načrtno in resno, korak za korakom. Za začetek se lahko vprašamo, kako vidimo občino leta 2030? V nadaljevanju poiščimo odgovor na vprašanje, kako vidimo sebe v tej občini? Odgovor na vprašanje Kako se vidimo sedaj že poznamo, zato si poskušajmo odgovoriti na vprašanje, kaj bomo naredili, da bomo svoj cilj dosegli? Takšna in podobna vprašanja si zastavljajo člani projektne skupine pri izpeljavi projekta za enakomerni razvoj občine.

Sestavljajo namreč projekt za enakomeren razvoj občine po vseh treh krajavnih sku-

pnostih in na vseh treh področjih. Do sedaj je bila narejena inventarizacija obstoječega stanja in ponudbe, zbrali so ideje za nadgraditev tega, določili vrednote ter pripravili SWOT analizo. Potekale so tri javne razprave na to temo, in sicer za vse občane, za podjetnike v občini in za mlade. Vse ideje in pobude, ki so bile podane na razpravah, je obravnavala projektna skupina. Še vedno imajo vsi zainteresirani občani možnost poslati svoje predloge ali pa le izraziti željo za sodelovanje v katerikoli od skupin, na občino po telefonu 33-84-507 ali po e-pošti info@rence-vogrsko.si. Ne smemo namreč pozabiti, da bo lahko občina po meri vseh občanov le, če bomo vsi skupaj sodelovali in jo soustvarjali.

Zabeleženih je bilo veliko idej, ki bi jih bilo potrebno in smiselno izpeljati. Terminko so bile ločene na dolgoročne in kratkoročne. Dejavnosti za izpeljavo kratkoročnih so se za nekatere že začele, za ostale pa se bodo v kratkem. Začel se je projekt Opekarniške poti, ki je medobčinski projekt Občine Renče - Vogrsko in Občine Miren - Kostanjevica, in ki bo povezal kraja Renče in Bilje. Sredi aprila bodo potekale delavnice na temo obletnice 1. svetovne vojne in z njo

povezanih dogodkov. V polnem teku so tudi priprave na Evropsko prvenstvo v kotalkanju. Kotalkarski klub sicer vodi celotno tekmovalno, spremljajoče dejavnosti so pa pod okrilje prevzeli Krajevna skupnost Renče in Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče. Organizirana bo tudi tržnica, na kateri bodo razstavljali vsi ponudniki iz občine in bo potekala ob vsaki prireditvi v občini. Cilj le-te je, da bi postala stalnica, na začetku morda enkrat mesečno, kasneje enkrat tedensko. Vsem zainteresiranim ponudnikom in podjetnikom lahko povemo, da ima dobro povezavo in stike **Andrej Keber** in jih lahko posreduje (za sodelovanje in poslovanje s Toscano). Njegov kontakt dobite na občini. Želeli bi tudi poudariti pomen kmetijstva v občini, zato vabimo vse zainteresirane iz tega področja, da se pridružijo skupini za Kmetijstvo in gospodarstvo. Vse lastnike neobdelanih površin želimo obvestiti, da v kolikor nimajo časa ali možnosti obdelovanja svojih kmetijskih površin, le-te lahko oddajo v najem. Kontakte zainteresiranih najemodajalcev in najemodajalcev zbiramo na občini.

Želimo, da bi se čim več občanov odločilo za sodelovanje pri projektih, kjer bi videli možnost medsebojnega sodelovanja ali celo samozaposlitve na določenem področju. Edini namen projekta je pospeševanje razvoja občine in iskanje novih priložnosti za zaposlovanje.

□ Ana Jovanka Stojanovska
Foto: Matjaž Bizjak

PROJEKTNO RAZVOJNI SVET pobudnik

DARKO LIKAR
Vodja projektne skupine

TURIZEM, GOSTINSTVO IN ŠPORT

Ana Jovanka Stojanovska
Janja Lipušček
Robert Fornazarič
Tomaž Kogoj
Maja Jerkič

ZGODOVINA, UME- TNOST IN KULTURNA DEDIŠČINA

Katarina Kogoj
Vladka Gal Janeš
Miran Pahor
Nives Hvalica
Milivoj Perkon
Anja Sedevčič
Anja Batič
Anja Škarabot

KMETIJSTVO IN DROB- NO GOSPODARSTVO

Klemen Mlečnik
Erik Lasič
Nikita Fajt
Borut Zorn
Tomaž Gregorič

Pogovor z vodjo oddelka za varstvo rastlin pri KGZ Nova Gorica Gabrijelom Seljakom

Pravilna raba neonikotinskih insekticidov

V našem Občinskem listu uvajamo novo rubriko. Namenjena je kmetijstvu, ki je eden pomembnih dejavnikov v občini. Lahko se pohvalimo s številnimi, širše znanimi in priznanimi pridelovalci. Rubriko smo za začetek zasnovali tako, da bomo objavljali zapise najaktualnejših tem in dogodkov, v prihodnje pa predstavljali tudi posamezne pridelovalce. Veseli bomo tudi Vaših predlogov, zato Vas vabimo, da nam jih posredujete na uredništvo.

Gre za nekoliko manj znano in poznano temo, zato najprej, kaj so pravzaprav neonikotinski insekticidi?

Govorimo o insekticidih, ki so bili posebno v zadnjih letih največkrat omenjani v zvezi z zastupitvami čebel. To so novejši insekticidi, ki niso starejši od dvajset let in spadajo v skupino neonikotinoidov. Zgrajeni so podobno kot nikotin in tudi delujejo podobno kot nikotin na živčne receptorje. Nikotin je zelo strupen za človeka, a manj strupen za žuželke. Nasprotno so neonikotinski insekticidi relativno manj strupeni za človeka, zelo strupeni pa za žuželke. To pomeni tudi veliko učinkovitost proti škodljivim žuželkam v kmetijstvu in so se zato zelo dobro prijeli.

Po eni strani so ti insekticidi zelo koristni, hkrati pa tudi strupeni za nekatere koristne žuželke.

Ja, med njimi tudi za čebele. V zadnjih letih se je veliko govorilo o tem in še vedno je v razpravi, da naj bi bili ti insekticidi eden od pomembnih povzročiteljev množičnega

Ne uničujemo delavk, ki nam nabirajo med in oprashašejo naše rastline.

umiranja čebel.

To je tudi bil tudi glavni razlog za omejitve njihove uporabe.

Prav zaradi visokega tveganja za čebele je Evropska komisija maja lani, po večletnem preučevanju in na podlagi mnenja Evropske agencije za varno hrano, sprejela posebno izvedbeno uredbo o spremembi registracije fitofarmaceutskih sredstev, ki vsebujejo tri najbolj problematične aktivne snovi. Te pa so: klotianidin, tiametoksam in imidakloprid.

Ti insekticidi niso prepovedani, so pa omejeni. Kako?

Glede na to, da so žuželke v kmetijstvu velik problem, insekticidov ni mogoče ukiniti, ker tudi sicer nimamo prav veliko nadomestnih sredstev za njihovo zatiranje. Je pa uporaba

teh sredstev regulirana tako, da je tveganje za čebele zmanjšano na najmanjšo možno mero.

Prepovedano je razkuževanje vseh semen rastlin, ki so vabljive za čebele. Sem spadajo vse cvetoče poljščine in vsa žita, razen ozimnih žit, ki se gojijo kot okrasne rastline v zaprtih prostorih.

Pri ostalih rastlinah,

predvsem pri sadnem drevju, vinski trti in tudi nekaterih poljščinah in vrtninah, je uporaba neonikotinskih pripravkov omejena na obdobje po cvetenju. Doslej so se namreč lahko uporabljala tudi pred cvetenjem. Poslej to ni več dovoljeno, ker gre za sistemična sredstva, ki tako lahko po rastlinskem tkivu zaidejo tudi v cvetove. Zaradi precejšnjih sprememb naj uporabniki nujno natančno preberejo navodila, ki so prilagojena novim omejitvam.

So predvidene kakšne sankcije v primeru, da se uporabniki ne držijo navodil?

Potrebno je voditi evidenco o uporabi teh sredstev, kar nadzorujeta kmetijska in fitosanitarna inšpekcija. V primeru morebitnih zastupitev čebel se to natančno razišče.

Na kaj je ob omejevanju uporabe insekticidov še potrebno biti pozoren, da ne bi prišlo do zastupitev koristnih žuželk?

Potrebno je paziti tudi na cvetočo podrast in jo pred uporabo sredstev, ki so nevarna za čebele, odstraniti. Na primer regrat, ki je zelo vabljiv za čebele. Sicer pa zatiranje škodljivcev opraviti čim bolj proti večernim uram, ko se čebele vrnejo v panje.

In ne nazadnje, neonikotinske insekticide lahko uporabljajo le tisti, ki so opravili usposabljanje o varni rabi fitofarmaceutskih sredstev in imajo potrdilo v obliki izkaznice.

□ Ingrid Kašča Bucik
Foto: Bogo Rusjan

Alpe Adria 2014

Zadnji teden v januarju se je Občina Renče-Vogrsko udeležila sejma Alpe Adria 2014 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Prvič smo se udeležili tako velikega sejma, namenjenega izključno turizmu in gastronomiji. Zaradi znižanja stroškov predstavitve smo se odločili za skupno predstavitev z Občino Šempeter-Vrtojba. Odločitev se je izkazala kot dobra, saj se ponudbe obeh mejnih občin dopolnjujejo. Naslednje leto bi si želeli predstaviti se skupaj z vsemi občinami iz regije, saj bi v tem primeru imeli več ponudbe za turiste. Le-te namreč zanimajo izključno produkti in ponudba in se ne obremenjujejo z občinskimi mejami.

Predstavitev je bila, glede na dane razmere, ocenjena pozitivno.

Učinek udeležbe na takšnih prireditvah je pozitiven. Namen se kaže v povečanju prepoznavnosti lokalne skupnosti in predstavitvi lokalnih dobrot in lepote občine v širši javnosti. Prepoznavnost občine Renče-Vogrsko in kmetijskih ter ostalih ponudnikov v njej je še vedno zelo majhna, četudi razpolagamo s ponudniki, ki ponujajo – širše gledano – kakovostne pridelke in izdelke. Na podobnih predstavitvah bi bilo, ob strinjanju in soudeležbi lokalnih ponudnikov, smiselno v prihodnosti vztrajati, obenem pa na njih poskušati predstaviti že obstoječe vsebine (zanimivosti, dogodke, prireditve). S tem bi spodbujali nastanek novih vsebin, s katerimi bi lahko v naše kraje pripeljali dru-

ge obiskovalce iz Slovenije in tujine.

Na sejmu nam je ponudila sodelovanje tudi Občina Vršac iz Srbije. Povabili so nas k predstavitvi na njihovem sejmu Vinofest in napovedali njihovo udeležbo na našem Martinovanju 2014.

□ Ana Jovanka Stojanovska

Expomego 2014

Med 20. in 23. februarjem je v Gorici potekal sejem Expomego, kjer se je ponovno predstavila Občina Renče-Vogrsko s svojimi ponudniki.

Predstavniki občine so bili: Aldo Mozetič,

Katja Sulič, Vojko Mozetič, Klemen Mlečnik, Matjaž Bavdaž, kmetija Smodin in Aktiv žena iz Vogrskega. V petek – na Goriških dnevih – je dogajanje ob stojnici Občine Renče-Vogrsko popestril Ženski pevski zbor iz Vogrskega. V letošnjem letu smo za-

beležili večje število obiskovalcev kot doslej. Obisk sejma je bil ocenjen pozitivno, saj se na takšen način širi prepoznavnost občine, na podlagi tega se v prihodnje pričakuje tudi povečan obisk tujih gostov pri nas.

□ Ana Jovanka Stojanovska

9. mednarodni sejem Vinofest – Vršac

Občina Renče-Vogrsko se je odzvala na povabilo Občine Vršac iz Srbije in se zadnji vikend v marcu udeležila njihovega mednarodnega vinskega sejma. Vinofest je mednarodni sejem vina tekmovalnega značaja.

Predstavniki Občine Renče-Vogrsko in nekateri vinarji iz občine smo se v zgodnjih jutranjih urah odpravili proti Vršču. Kljub manjšim zapletom nam je v prijetni družbi čas vožnje po Panonski nižini hitro minil. V Vršac smo prispeli pravočasno in oddali vzorce vina za tekmovanje. Razstavili smo naše degustacijske produkte in promocijski

kletah domačih vinarjev. Razkazali so nam njihovo prečudovito mesto in vinograde, ki smo jih po poti do tja pogrešali. Povedali so nam, da je Vršac eno najstarejših banatskih mest, ki leži na jugovzhodnem delu Panonske nižine pod Vršačko planino. V 15. stoletju ga je zgradil ogrski kralj Žigmund, da bi zaščitil južne meje države pred turškimi upadi. Mesto je v vsej zgodovini zamenjalo kar precej vladarjev in prebivalcev. Vsak vladar, ki je mesto osvojil, je vanj preselil tudi svoje ljudi. Skupna značilnost vsem prebivalcem je bila vinogradništvo, saj Vršac slovi od nekdaj kot vinorodni okoliš.

V 19. stoletju je mestu grozilo izumrtje vinske trte, saj jo je napadla filoksera. Katastrofalne posledice so bile odpravljene z načrtno posaditvijo ameriških sort, ki so jih križali z domačimi. Naša ekipa si je ogledala nekaj lokalnih kleti, kjer so nam lastniki pripravili degustacije in nam obrazložili njihov način pridelave vina. Moram priznati, da imajo skoraj vsa njihova vina sladkoben vonj. Najbolj se nam je vtisnila v spomin klet družine **Stojišić**, kjer nam je lastnik **Milutin** prijazno predstavil svojo soprogo **Sonjo**, ki je po rodu Brika iz Medane. Gospa se je z nami pogovarjala po slovensko, čeprav je že celo življenje v Srbiji. Po namestitvi v motelu smo se udeležili slavnostne večerje Vino bal, za katero nismo bili ravno slavnostno oblečeni, smo se pa kljub temu imeli imenitno. Program je vodila lokalna someljejska, ki je predstavila vsako jed in vino, ki so nam jih postregli ter opisala kombinacijo. Edina stvar, ki nas je motila je bil zakajen prostor. V Srbiji se namreč še vedno kadi v zaprtih prostorih, kar ni najbolj prijetno. Na večerji smo dobili neuradne rezultate ocenjevanja vin. Naslednji dan smo se menjali na stojnici, kjer smo predstavljali svojo občino in državo – bili smo namreč edini Slovenci na

sejmu. Sejma so se udeležili poleg nas še Madžari, Čehi, Hrvati, Bošnjaki, Romuni in seveda domači vinarji iz Srbije.

Ves dan smo nestrpno pričakovali razglasitev uradnih rezultatov in podelitev nagrad in priznanj. Brez kančka skromnosti lahko priznamo, da so se naši vinarji odlično odrezali. Kljub temu, da njihovi vzorci niso bili ohlajeni kot ostali, so dosegli odlične rezultate. Vseh vzorcev na tekmovanju je bilo 203, vsi naši vinarji, ki so se tekmovanja udeležili, pa so prejeli nagrade, in sicer:

- **Aldo Mozetič** je za svoj Cabernet Sauvignon 2012 in Chardonnay 2012 prejel srebrni medalji, za Sauvignon 2012 pa priznanje.
- **Ivan Fornazarič** je za Chardonnay 2011 prejel srebrno medaljo.
- **Katja Sulič** je za Rebulu 2009 prejela bronasto medaljo, za Pinelo 2009 in Cabernet franc 2009 pa priznanje.
- **Vojko Mozetič** je za mešano rdečo Refošok in Merlot 2013 v kategoriji Cuve prejel bronasto medaljo, za Malvazijo 2013 pa priznanje.

Ne smemo pa pozabiti na diplomu boema, ki jo je prejel podžupan Občine Renče-Vogrsko, Radovan Rusjan. Ves trud, ki ga je moral vložiti v diplomsko nalogo, se mu je na koncu izplačal, ko je iz rok vinskega viteza prejel diplomu.

□ Ana Jovanka Stojanovska

material na stojnici, ki so jo uredili posebej za občino Renče-Vogrsko. Občina Vršac nam je priskrbel hostese, ki so bile na našem razstavnem prostoru med tem, ko so nas odpeljali na kosilo in degustacije vin po

Svetovni dan poezije z Andrejem Jelačinom

V Mušičevi dvorani v Bukovici smo se na svetovni dan poezije srečali s pisateljem in znanim humoristom **Andrejem Jelačinom**.

Lepe namere naše občine in še posebej višje svetovalke za družbene dejavnosti Vlade Gal Janeš pa je bila deležna le peščica prisotnih, kar je velika škoda, saj gre za priznanega kulturnega ustvarjalca, pisatelja, režiserja, igralca ... in med ljudmi zelo priljubljenega humorista. Le kdo ni slišal za Tonija Karjolo, za njegov »Piknik s tvojo ženo« ali »Agencijo za ločitve«! Na tokratni prireditvi je bila v ospredju njegova memoarska literatura, kakor je zaživela v knjigi Vse moje ljubezni, izdani ob avtorjevi osemdesetletnici. Skozi živo pripoved je v nagajivo – simpatični besedi orisal svojo življenjsko pot, bogato z vzponi in padci, prepleteno s pestro in mnogobarvno paletto dogajanja v kulturni in politični krajini našega skupnega vsakdana. Z ženo **Marijo Paravan Jelačin**, nekdanjo amatersko gledališko igralko, doma iz Kanala ob Soči, pa sta nam ta večer pripravila tudi izjemno simpatičen nastop. V »Spovednici pri patru Toniju« smo doživeli gledališko polnokrvno predstavo, dialog dveh žlahtnih komedijantov, začinjen s spretno, literarno odlično zgrajenim dramatskim lokom ter učinkovitim zaključnim obratom. Bili smo priče uprizoritvi Jelačinove duhovite humo-

Avtor spominov je izredno doživeto podal vsebino knjige

Andrej Jelačin z najnovejšo knjigo spominov

Andrej Jelačin in Marija Paravan Jelačin sta uprizorila »V Spovednici pri patru Toniju«

reske, kakršno bi lahko uvrstili med večno aktualno klasiko!

Jelačina bi na literarnem večeru moral predstaviti **Rajko Slokar**, tudi sam pisatelj in dolgoletni ravnatelj Goriške knjižnice Franceta Bevka. Škoda, da je iz zdravstvenih razlogov

moral odpovedati sodelovanje, sicer bi razgovor zelo verjetno odprl še marsikatero zanimivost iz bogate Jelačinove življenjske in literarne bere.

Radivoj Pahor
Foto: Bogo Rusjan

Vlomi v stanovanja

Radovan Rusjan – podžupan občine Renče-Vogrsko in Kristjan Mlekuš – komandir policijske postaje Šempeter

Med udeleženci posveta je bilo kar nekaj takih, ki so jih nepridipravi že obiskali

Na srečanju oziroma okrogli mizi, ki se je odvijala na temo »Vlomi v stanovanja oz. hiše«, se nas je zbralo kar precej zainteresiranih, da se na tem segmentu nekaj premakne. Sprejeli smo sklep, da naj bi ozave-

ščali krajane po mikro lokacijah, to pomeni po zaselkih in manjših naseljih, ker bi le tako dosegli svoj namen.

Vsa obvestila o krajih in načinu predavanj vam bomo posredovali ali preko našega Ob-

činskega lista, ali po pošti ali preko katerih drugih virov obveščanja.

Želimo, da se v čim večjem številu skupaj aktivno vključimo v ta predavanja, saj bomo ravno s takimi navodili in dejanji lahko umirili kazniva dejanja v naših krajih.

Radovan Rusjan
Foto: Bogo Rusjan

Vlado Kreslin po tridesetih letih vnovič zapel v dvorani v Bukovici

Vlado Kreslin

Glasbeni večeri v Bukovici so tudi v marcu, tako kot vedno do sedaj v teh treh sezonah, ponudili izjemen glasbeni večer. Osmi marec, svetovni dan posvečen ženam, je bil dodaten motivacijski zagon, da so organizatorji vključili nastop Big Banda NOVA s posebnimi gosti v program. Poleg dveh odličnih perspektivnih mladih pevcev **Nine Kodrič** in **Andreja Orla**, je na oder stopil tudi **Vlado Kreslin** in pričaral v njegovem značilnem slogu – večer poln glasbenih užitkov.

Nina Kodrič

Cikel Glasbeni večeri v Bukovici se programsko bolj in bolj izboljšuje. Društvo NOVA, eno izmed glasbeno najbolj dejavnih organizacij na Primorskem, s svojo lastno produkcijo in s številnimi zasedbami daje poseben kulturni pečat širši Goriški in Primorski regiji. Big Band NOVA se s svojim delom in koncerti potrjuje tudi izven domačih krogov. Gostujoči glasbeniki z ansambлом pa potrjujejo kakovost zasedbe, kot je bila pri novoletnem koncertu osupljiva

gospel pevka **Sherrita Duran**. Med rednimi gosti zasedbe je tudi Vlado Kreslin. Kot nam je zaupal, bo sodelovanje z Big Bandom utrdil tudi v prihodnje. Prepričajo ga zanesljivi glasbeniki Big Banda NOVA, s katerimi z veseljem sodeluje. Poleg njih pa Vlada Kreslina navdušuje delo **Anžeta Vrabca** – klaviaturista in aranžerja Big Banda, ki je poskrbel za tehtne predelave vseh Kreslinovih skladb za ta ansambel. Tako smo imeli v Bukovici priložnost poslušati številne prve izvedbe Kreslinovih pesmi v ,bigbandovskih preoblekah.

Koncert je zvenel v sproščenem razpoloženju. Mlada pevca Andrej Orel in Nina Kodrič sta s svojo preprosto simpatičnostjo vtila posebno noto vsaki pesmi, ki sta jo tehnično dovršeno zapela in dobro pripravila temelje ter nadaljevanje koncerta zaupala priznanemu slovenskemu pevcu. V prvem delu smo poslušali uspešnice iz slovenske popevkarske zakladnice (Maja z biseri, kjer je osvojil s svojim nastopom Andrej

Vlado Kreslin v elementu

Anže Vrabec

Orel) kot tudi ameriške zimzelene (Over the Rainbow, kjer nas je z bistrino glasu zazibala v prijetno razpoloženje Nina Kodrič) in številne druge, kjer smo lahko občudovali tako pevcu kot tudi suvereni Big Band NOVA.

V drugem delu je Vlado Kreslin s svojimi nepozabnimi Tisoč let, Tista črna kitara, Dan neskončnih sanj in mnogimi drugimi naredil sprehod po svojih preteklih uspešnih albumih. Z mislimi pa je popotoval trideset let nazaj v

Andrej Orel in Nina Kodrič

čas, ko je v tej isti dvorani z drugačno zasedbo zapel nekatere iste pesmi nekoliko drugačnemu poslušalstvu. Kot pa je sam rekel, je bilo razpoloženje v obeh primerih enako – polno pozitivne energije in veselja. Prežeti z njima, smo številni poslušalci, ki smo do zadnjega kotička napolnili veliko dvorano občinske stavbe Občine Renče – Vogrsko, zapustili koncertno prizorišče. Glasbeni dogodek z Vladom Kreslinom, Big Bandom NOVA, Andrejem Orlom in Nino Kodrič je z glasbo oplemenitil nedeljski večer.

□ Janko Kopje

Mamin dan

Mesec marec ni le mesec, ki nam prinese pomlad. To je mesec, v katerem se še posebej spomnimo na dekleta, žene, matere in babice. In v ta namen je Godbeniška šola Vogrsko v sredo, 26. marca, pripravila koncert z naslovom »Mamin dan«. Veliko dvorano kulturnega doma v Bukovici je zajelo pravo spomladansko vzdušje. Dodatno svežino glasbenemu večeru pa je prinesel tudi lepo okrašen oder in fotografije nežnih spomladanskih cvetov, ki so obogatile dogajanje na odru.

Kot prvi je nastopil kvartet trobil, ki so ga sestavljali Martin Petrovčič, Jure Fornazarič, Tilen Vrtovec in Matjaž Zorn. Mogočno so zazveneli njihovi prvi glasbeni takti in kaj kmalu smo zaslišali še petje pevskega zborčka, ki ga vodi Kristina Saksida. Pesem je bila zapeta z vso otroško nežnostjo, a ubrano in glasno. Kljub temu, da so učenci prvič prepevali ob takšni glasbeni spremljavi, je bil njihov nastop zares odlično izveden.

Koncert se je nadaljeval z nastopi najmlajših učencev. Liam Marc Baša je zaigral Odo radosti, s skladbo Serenite pa se je predstavila Karin Uršič. Glasbeni večer je popestril tudi trio flavt (Klara Furlan, Monika Čulo in Nika Uršič) in duet tolkal (Filip Mozetič in Vasja Drnovšček). V prvem delu koncerta smo prisluhnili še Meti Vodopivec in njeni skladbi Chant Slave.

Vsi navzoči so z velikim aplavzom pozdravili tudi člane šolskega orkestra. Tako, kakor vedno, je bil tudi tokrat njihov nastop zelo zanimiv. Tomaž Škamperle je urno vihtel taktirko in mladi godbeniki so mu pogumno sledili v vseh treh skladbah, ki so jih zaigrali.

»Vaja dela mojstra« pravi slovenski pregovor. In da je temu res tako, sta s svojim nastopom dokazali tudi saksofonistki Ana Lipušček in Petra Jarc.

Trobilni kvartet in otroški zbor

Šolski orkester

Otroci so resda včasih nagajivi, navihani in razigrani. A kljub vsemu jih imamo zelo radi, saj so naši mali sončki. V sebi namreč skrivajo neizmerno veselje, iskrenost in željo po novih izzivih in znanjih. Kadar pa vse to združimo z glasbo, ustvarimo zares čudovit glasbeni večer, kakršnega smo doživeli na »Maminem dnevu«. To ni bil le koncert, poln glasbenih užitkov, ampak tudi koncert, v katerem smo vsi začutili veliko zadovoljstva in osebne sreče. Iskrene misli, ki so jih o svojih mamah izrekli učenci, so večeru vdahnile še dodatno toplino.

Po koncertu so si poslušalci ogledali še ris-

bice, ki so jih na temo materinskega dneva narisali učenci, ki obiskujejo pouk nauka o glasbi. Večer se je zaključil v prijetnem druženju. Poskusili pa smo tudi domače dobrote, ki so jih pripravile pridne roke mam in babic.

Ob tej priložnosti se Godbeniška šola Vogrsko zahvaljuje vsem, ki ste na kakršenkoli način pomagali, da je koncert tako lepo uspel. In ko se danes oziramo v pretekle dni, lahko vsi s ponosom rečemo: »Da, ta mamin dan je bil zares res nekaj posebnega«.

▣ Valentina Gregorič Saksida

Vasja in Filip

Petra Jarc

Ana Lipušček

Vrtiljak dogodkov v Renčah

Ko so dnevi postajali krajši ali pa tudi ne, ko smo si zaželeli dobre družbe, ko smo želeli pozabiti na vsakdanje obveznosti ali pa, ko smo preprosto želeli podpreti prizadevanja skrbnih organizatorjev, smo se v lanskem letu odpravili na prireditve, ki so jih organizirali člani Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče.

In kaj smo v društvu počeli v minulem letu?

V začetku leta smo gostili člane dramske skupine iz Gabrovice pri Komnu s predstavo »Vse o ženskah«.

Marca smo pripravili tradicionalno šalamijado. Kar šestindvajset vzorcev šalamov se je potegovalo za naslov najboljšega po oceni strokovne žirije in občinstva. Najboljši pridelovalci iz Renč in okoliških vasi so bili uradno nagrajeni, neuradno pa pohvaljeni s strani navdušenih pokaševalcev v dvorani.

V sklopu občinskega praznika smo aprila sodelovali pri organizaciji in izvedbi razstave »Kultura od vrat do vrat«, na kateri so se predstavile naše slikarke in renški ustvarjalci različnih ročnih del v širšem pomenu besede.

Ob koncu šolskega leta smo organizirali koncert mladih glasbenikov iz naše občine. Na

Mladi glasbeniki

se je začelo s turnirjem v briškoli in predstavitvijo renških društev. Že tradicionalno pa so se predstavili renški zaselki in sicer s tipičnimi renškimi jedmi in običaji. Proti večeru smo se preselili v športni park, kjer smo pripravili nogometni turnir, ki so ga obogatile predstavitve renških športnih društev. Večer smo zaključili s plesom.

Jeseni smo se posvetili organizaciji tradicionalnega Pohoda po Gregorčičevi poti, ki pa smo ga zaradi neugodnih vremenskih razmer morali odpovedati. Namesto pohoda smo zato v domači dvorani organizirali pevski večer, na katerem so se z Gregorčičevimi in domoljubnimi pesmimi predstavila pevska zbor iz Šempasa in Kobarida ter pevci domačega Provoxa.

Novembra smo v goste povabili člane Dramske družine F.B.Sedej iz Števerjana, ki so nas navdušili z nagrajeno predstavo »Umor v Vili Roung«.

Slike Bourbonk so razstavljale v prostorih galerije Frnaža v Novi Gorici in ob prazniku Mohorjevo v Renčah, v okviru opekarških dni v Biljah so razstavljale slike ptic iz opušenih glinokopov, v okviru Gregorčičevih dni na Gradišču pa slike z Gregorčičevo tematiko. V Temnici na Krasu smo septembra otvorili razstavo »Modro vijolični odtenki sivke«, v oktobru pa so slikarke poskrbele za prijetno otvoritev istoimenske razstave v Štarancanu. Nekatere slikarke so sodelovale tudi na slikarski koloniji na Sinjem vrhu nad Ajdovščino. Slikarke se redno izobražujejo na likovnem tečaju pod mentorstvom profesorice Jane Dolenc. V lanskem letu so predvsem nadgradile znanje s področja mešanja barv. V tečaju so zajete različne likovne zvrsti, od naivnega slikarstva, kubizma, secesije, stilizacije slike, slikanja portreta in figure. Z razstavo slik iz celoletnega programa na temo Štirje letni časi so slikarke zaključile uspe-

Razstava Kultura od vrat do vrat

Mohorjevo v Renčah

koncertu so se predstavili učenci, ki glasbena znanja nabirajo v Glasbeni šoli Nova Gorica in Godbeniški šoli Vogrsko ter že prekaljeni mladi mojstri, ki igrajo v različnih priložnostnih sestavih.

Tradicionalno prireditev Mohorjevo smo skupaj s KS Renče izvedli julija. V sklopu prireditve smo pripravili razstavo slik na temo »Bourbonke«. Slike so nastale na extemporu na Kostanjevici nad Novo Gorico. Petkov večer je zaznamoval nogometni turnir renških nogometnih veteranov. Osrednjo prireditev smo pripravili v soboto. Popoldansko dogajanje ob reki Vipavi

Slikarke, članice likovne sekcije društva, so bile v letu 2013 zelo aktivne. Organizirale so že tradicionalni extempore v vrtu Bourbonk na Kostanjevici nad Novo Gorico in pa extempore v nasadu cvetoče sivke v Brjah na Krasu. Udeležile so se extemporov v Drežnici in po učni poti Cirila Kosmača na Tolminskem. Jeseni so v okolici dvorca Vogrsko ustvarjale v okolju barvitih vinogradov in se udeležile extempora pri Domu starejših občanov na Gradišču. Slikarke so svoje slike razstavile na številnih razstavah, ne samo v Renčah, ampak tudi izven domačega kraja, na kar smo še posebej ponosni.

šno likovno leto.

V lanskem letu smo nadaljevali s projekti, ki sicer potekajo več let in so etnološkega pomena. Zaključujemo projekta »Ledinska imena« in »Aleksandrinke«. V letošnjem letu bomo krajanom predstavili knjigo in zemljevid, več o obeh pa naj do predstavitvene prireditve ostane skrivnost.

Skupina renških zanesenjakov že nekaj let uspešno zbira domače renške izraze in v društvu smo jih spodbudili, da zbrano delo predstavijo krajanom in širši javnosti z izdajo Renškega slo-

varja. Tako smo nadaljevali z zbiranjem izrazov in začeli s fonetično obdelavo izrazov. Še vedno pa bomo veseli kakšnega vašega »novega« renškega izraza, zapisa, besedne zveze, ki je še nimamo zapisane v našem nastajajočem slovarju. Kar pokličite nas.

V lanskem letu smo začeli s projektom »Renški zidarji«. Člani projektne skupine so začeli s sistematičnim zbiranjem gradiva. Po navezavi stikov z lastniki gradiva smo jih obiskali, se z njimi pogovorili, zapisali morebitne zgodbe in si izposodili slikovno gradivo. Verjamem, da je v Renčah še vedno veliko predmetov, zgodb, fotografij in podobnega, kar bi nas zanimalo, zato nas tudi v tem primeru pokličite.

Vse izvedene prireditve in projekti so plod uspešnega dela članov društva pod vodstvom upravnega odbora in pomoči lokalnega okolja: Krajevne skupnosti Renče, občine Renče-Vogrsko, domačih kulturnih in športnih društev, osnovne šole in številnih krajanov. Lepa hvala prav vsem.

Zbiranje starega orodja in delovnih pripomočkov

Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče je bilo ustanovljeno leta 2009. Na letošnjem občnem zboru smo izvolili novo vodstvo društva. Prvo predsednico društva Janjo Lipušček je nasledila Vesna Pahor, ki bo društvo vodila v naslednjem štiriletnem obdobju. Poleg obeh omenjenih so člani novega upravnega odbora društva še: Hema Jakin, Neda Gregorič, Alenka Gregorič, Zdenko Zorn in Edi Prošt. Novemu vodstvu in vsem članom želim veliko uspehov in srečnih trenutkov tudi v prihodnje.

□ Janja Lipušček
Foto: Bogo Rusjan

Računalniški tečaj

Brez računalnika si življenja skorajda ne moremo več predstavljati. Pomemben je tako na naših delovnih mestih, kot tudi v naših domovih.

Lahko bi rekli, da nam mnogokrat olajša življenje, pomaga pri iskanju informacij ali pa nas vsaj kratkočasi. V današnjih časih se že od mladih nog navajamo na računalnik in kaj kmalu spoznamo, kako z njim postopati. Ni pa bil vsem tako rekoč »položen v zibelko«. Predvsem starejše generacije se šele sedaj soočajo s tem fenomenom, kar pa je vse prej kot preprosto.

Sekcija Društvo mladi Renče-Vogrsko se je zato lotila prav posebnega izziva: odločili smo se pripraviti tečaj osnov računalništva za vse starejše občane. Zanimanje je bilo kar veliko, na koncu pa je tečaj redno obiskovalo 9 udeležencev. Tečaj je potekal v osnovni šoli v Renčah, dvakrat tedensko, skupno pa smo znanje nabirali dolgih 60 ur. Izobraževanje so tečajniki začeli z osnovami kot so opis delov računalnika in njegovega delovanja. Nato so znanje stopnjevali z uporabo preprostih programov na računalniku. Učili so se, kako ravnati s podatki na njihovih računalnikih in kako jih shranjevati v različne mape. Poleg tega so se

nekoliko podrobneje seznanili s pisanjem in urejanjem besedil v programu Word. Proti koncu našega druženja pa so se posvetili uporabi interneta. Ta je še posebej priročen, saj na njem najdemo vse mogoče informacije, posnetke, glasbo in druge zanimivosti. Naučili so se, kako najti določeno spletno stran ter kako brskati po spletu. Poleg tega pa so osvojili tudi večino pošiljanja in prejemanja elektronske pošte kot načina komuniciranja. Vse pridobljene podatke so se naučili shraniti na USB ključek in »zapeči« na CD. Poleg vsega tega pa so se seznanili tudi s tem, kako iz digitalnega fotoaparata prenesti fotografije na računalnik. Tako se bodo lahko spominjali lepih dogodkov in jih delili z drugimi. Ob koncu tečaja so se morali dokazati še na preverjanju znanja, vsem pa smo nato podelili priznanja.

Udeleženci tečaja so bili skozi celoten tečaj zelo »zagreti«, vedoželjni in marljivi, ob zaključku tečaja pa zadovoljni z osvojenimi veščinami rokovanja z računalnikom. Naučili so se veliko novega in napredek je bil pri vseh lep videti. Lahko jih samo pohvalimo. Sedaj pa bodo morali osvojeno znanje nenehno osveževati. Upamo, da ga bodo v prihodnosti še dodatno nadgradili na nadaljevalnem tečaju.

□ Sekcija Društvo mladi Renče-Vogrsko
Foto: Anja Bunc

Zimski utrinki iz Hiše pravih srečanj Renče

Na ljubljanski tržnici

Plesne urice za otroke in za odrasle, ki jih je vodila prostovoljka **Amela Talić**, so obarvale sredine in četrtkove popoldneve s sproščenostjo in razigranostjo vseh sodelujočih. Starši najmlajših so med čakanjem na otroke poklepetali, si izmenjali zanimive informacije, pa tudi življenjske dogodivščine in razmišljali, s čim bi znali in zmo-

gli, s kakšno urico prostovoljnega dela, obogatiti program Hiše po načelu »dobim-dam-dobim...«. **Daša Cek Stepančič** se je prva podala na tla in najmlajšim radovednežem **brala pravljico** o Mavrični ribici. Kar nekaj zamisli je še v malhi za jesenski čas, saj smo vsi ob prvih prijaznih in toplih dneh zbežali na sonce.

Generacijsko pisana skupina je tri mesece v **krožku obnovitvene angleščine** utrjevala in dopolnjevala svoje znanje in se ob slovesu dogovorila za nadaljevanje z mlado mentorico, prostovoljko **Ivano Leban** (več v prispevku Simona Lisjaka).

Nadobudni **fotografi in fotografkinje** so v družbi prostovoljke **Darje Peršič** spoznavali temeljne zakonitosti in večine dobrega ljubiteljskega fotografiranja. Iščemo mentorja, saj bi radi nadaljevali. Morda nam kdo ponudi svoje znanje in čas!?

Pravljčni kotiček z Dašo

Plesne urice z Amelo

Naši angleži

Marija Merljak, gostja naših jesenskih predavanj in kulinarčnih delavnic, nas je dan pred kulturnim praznikom povabila v oddajo **Dobro jutro na TV Slovenija**. Na ljubljanski tržnici smo na mizo postavile izbrane domače renške jedi, razložile, kako jih pripravljamo, seveda v originalni govorici, za katero je novinar, mladi Prekmurec, potreboval prevod. Mimoidoči so poskusili naše dobrote in jih pohvalili, še posebej pa ekipa televizijcev v studiu, kamor smo poslali vsega po malem. Hvala **Slavici Kante, Lučjani Martinuč in Janki Pahor** za pester

izbor in pripravo razstavljenih jedi.

Sredi februarja smo v sodelovanju z Ljudsko univerzo Nova Gorica zagnali 50 urni **tečaj računalništva** »Tudi v sodobnem svetu se znajdem«. Učimo se v dveh skupinah, začetni in nadaljevalni.

V naši HIŠI imamo novo sodelavko, Nevenko Faganeli. Vedno smo veseli novih obrazov in ljudi odprtih rok.

☐ Zmaga Prošt
Foto: Zmaga in Edi Prošt

Fotografiramo z Darjo

Refresher course of English language

Krajevno medgeneracijsko središče Hiša pravih srečanj je od 2. decembra 2013 dalje organiziralo **obnovitveni krožek angleškega jezika**.

Gospa Zmaga Prošt je k sodelovanju povabila prostovoljko Ivano Leban, univ.diplomirano slovenistko, ki dobro obvlada tudi angleščino in italijanščino. Krožka se je udeležilo 16 slušateljev. Že po prvih urah je bilo opaziti razlike v znanju angleškega jezika. Nekaterim so bili slovnica in časi zelo domači, drugi so se bolje znašli z besediščem. Predavateljica Iva-

na je poskrbela, da se nihče ni dolgočasil. Z vnemo in šolskim strahom smo spremljali predavanja in reševali naloge. Razumevanje dialogov (**understanding of texts**) smo krepili z različnimi igrami ter s pomočjo govornih vaj (**general speaking**). Doma smo ob pomoči slovarjev,

razne literature ter prevajalnikov pridno reševali domače naloge. Spoznavali smo prevozna sredstva, počitniške objekte, hrano, praznike, trgovine, restavracije, pisali smo različne tekste in s tem obnavljali znanje pisanja (**writing skills**). Za vsakega je bilo poskrbljeno, da je na-

predoval na področju, ki mu je predstavljalo težavo in s tem tudi izziv. Krožek Refresher course of English language se je 18.2.2014 uspešno zaključil. Vsi smo s tem osvojili veliko novega znanja.

Ob zaključku krožka so bile slušateljem podeljene zaslužene diplome.

Organizacija krožka je bila odlična, vsi smo bili zadovoljni in podobnih aktivnosti se bomo še udeležili.

»Take a chance, you never know what might happen.«

□ Tekst: Simon Lisjak
Foto: Zmaga Prošt

Plodnih in ustvarjalnih 365 dni Renških upokoјencev

Tako je naslovlila predstavitev kronološkega dogajanja, izvedenih projektov, programov in enkratnih dogodkov predsednica Društva upokoјencev Renče Zmaga Prošt na rednem letnem zboru društva, 16. marca 2014.

Udeleženci zbora, članice in člani so obudili pregled na opravljeno delo v preteklem letu s prikazom fotografij in komentarjem le-teh. Zagotovo se je vsakdo od prisotnih prepo-

znal kot prostovoljec, izvajalec določene naloge ali udeleženec posamezne dejavnosti. Soglasno smo ugotovili, da smo predano in dobro delali, tako v korist svojim članom kakor tudi v dobrobit širše skupnosti in se ob sprejemanju delovnega načrta za leto 2014 zavezali, da tako nadaljujemo tudi v letošnjem letu.

Zbor sta pozdravila in pohvalila prispevek renških upokoјencev podžupan Občine Renče-Vogrsko Radovan Rusjan in predsednik Sveta Krajevne skupnosti Renče Borut Zorn.

Še posebej pa smo se razveselili novih članov društva, ki jih že vključujemo v aktivnosti za udejanjanje zastavljenega programa. V letošnjem letu, natančneje 14. junija, je namreč naše društvo organizator 11. Športnih iger upokoјencev Severne Primorske. Pričakujemo okrog 450 tekmovalcev. Za nas je to pomemben dogodek, saj se na njem lahko izkažemo kot organizatorji in gostitelji tako mi, nosilci projekta, kot tudi vsi kraјani in občani.

□ Tekst in foto: Zmaga Prošt

Obiskali smo Slovensko Istro

Osmega marca smo upokojenci iz Renč obiskali Sečoveljske soline, Pomorski muzej v Piranu in stari del Kopra. Po dolgem deževnem obdobju smo se ob ogledu solin, krajinskega bisera Slovenskega primorja ogreli na toplen Sečoveljskem soncu.

Sečoveljske soline so največje delujoče slovenske soline, ki se raztezajo na približno 650 ha površine, ob ustju reke Dragonje pri Sečovljah. Nastale so v karolinški dobi, prvič so bile omenjene leta 804. V bližini so še **Strunjanske soline**, ki pa so mnogo manjše. Danes soline nimajo večje gospodarske vloge - njen osnovni namen je naravovarstveni in kulturni. Ohranjajo se solinarske navade, celotno območje solin pa daje zavetje številnim rastlinskim in živalskim vrstam.

Solinarji pri svojem delu še vedno uporabljajo stara tradicionalna znanja in orodja. Preden se začne sezona pridelave soli, imajo solinarji veliko dela s pripravo in ureditvijo kristalizacijskih bazenov, ki jih morajo urediti in očistiti. Solinarji v kristalizacijskih bazenih gojijo *petolo*. To je plast biosedimenta, nekaj milimetrov debela plast alg, sadre in mineralov, ki preprečuje prehajanje neželenih ionov iz morskega blata v kristale soli. Princip petole so v slovenske kraje prinesli solinarji iz Paga v 14. stoletju. Danes je tak postopek redkost, uporablja se le še v Sečoveljskih in Strunjanskih solinah. Delo v solinah se začne že v začetku marca, ko solinarji obnovijo *petolo*, saj jo pozimi poškodujejo neprimerni vremenski vplivi. Počistiti morajo tudi *kanalete*, to je kanalčke okoli izparilnih bazenov, v katerih se nabira umazanija in slaba voda. *Petolo* morajo obnoviti tudi na solnih poteh in v okolici hiške, da ne bi veter odnesel smeti in prahu na solna polja. Ko so vsa vzdrževalna dela opravljena, solinarji napolnijo veliki bazen *vaško*, v ka-

terem imajo »shranjeno« vodo, pripravljeno za kristalizacijo. To vodo postopoma spuščajo v kristalizacijske bazene po sistemu temu namenjenih kanalov. Včasih je na solnih poljih delalo več kot 60 solinarjev, ki so tu živeli s svojimi družinami. Zadnjih 10 let je solinarjev vedno manj, vedno manjše je tudi zanimanje za to delo.

Imeli smo sicer zelo prjaznega in profesionalnega vodiča, ki nam je skoraj dve uri pripovedoval veliko zanimivega in poučnega, a ker si spomina ne moremo več dodatno obremenjevati, smo nekaj najbolj zanimivih podatkov »prevzeli« iz interneta. Naj vas opozorimo tudi na to, da blato Sečoveljskih solin uspešno zdravi revmo in še nekatere kožne bolezni. Zato so tam odprli toplice - SPA (s sugestivnim imenom) Lepa Vida.

Pomorski muzej »Sergej Mašera« Piran hrani in prikazuje zgodovino pomorstva na Slovenskem. Muzej je bil ustanovljen leta 1954 kot Mestni muzej Piran. Sedanji naziv, po narodnem heroju Sergeju Mašera, je dobil leta 1967. Muzej zbira in preučuje slovensko pomorsko preteklost in na pomorstvo vezane gospodarske panoge. Ima arheološko zbirko o pomorskih poteh in

trgovini od prazgodovine do srednjega veka ter zbirko naselbinskih ostankov s kopnega in iz morja.

Ribje kosilo na ladji v Izoli nam je prišlo, saj smo potrebovali dodatno energijo za ogled starega dela Kopra, ki pa je bil zaradi utrujenosti kratek in skromen. Domov smo se vrnili v večernih urah. Ker pa je bil vendarle 8. marec - dan žena, so vse udeleženske izleta prejele skromno pozornost - nepogrešljivi nageljšek.

☐ Katjuša Žigon
Foto: Edi Prošt

V Renčah so pripravili že peto »šalamijado«

Salame, kapljica domačega, harmonika in ubrano petje

Zadnjo marčevsko soboto je renške zaselke in okoliške vasi zaznamovalo prijetno druženje ob tradicionalni prireditvi, ki so jo pred petimi leti začeli navdušenci iz Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče in jo poimenovali »šalamijada«.

Prireditev je imenitno povezoval novinar **Edi Prošt**, ki je ob dosedanji predsednici društva **Janji Lipušček** predstavil tudi novo predsednico **Vesno Pahor**. Za sproščeno razpoloženje pa so dodatno poskrbeli harmonikar **Nejc Vrtovec** in skupina domačih pevk in pevcev, ob pesmi **Vstala Primorska** pa kar vse občinstvo, ki je dodobra napolnilo prireditveni prostor. Na prireditvi smo se razveselili tudi obiska iz pobratenega **Štarancana**. Prišla sta namreč **Ornella** in **Riccardo Machesan**, Renčanom dobro poznan občinski svetnik.

ZBIRANJE VZORCEV IN OCENJEVANJE SALAM

Organizatorji so v razpisnem roku prejeli petindvajset vzorcev domačih salam, med njimi tri divjačinske.

Strokovna ocena

Temeljno ocenjevanje je opravila strokovna komisija, ki so jo sestavljali **Cvetko Dominko** kot predsednik ter trije člani: **Alen Hladnik**, **Matjaž Klemenc** in **Adam Stibilj**. Po predpisnem točkovniku (največ 20 točk) so upoštevali naslednje vidike: zunanji izgled (največ 2 točki), sestava prereza (največ 3 točke), barva prereza (največ 3 točke), tekstura (največ 4 točke), vonj (največ 3 točke), okus (največ 5 točk).

Ocena obiskovalcev

Salame so lahko ocenjevali tudi obiskovalci prireditve. Oder renške kulturne dvorane, v kateri se je odvijala prireditev, so domiselno spremenili v preizkuševalnico salam, kjer

so si obiskovalci postregli s pripravljenim narezkom. Malo za »štalo in malo za hec« povejmo, da so se nekateri prav težko odločili in so preizkušnjo opravili kar večkrat ... Po končani preizkušnji je obiskovalec oddal izpolnjeni glasovalni listič z zaporedno številko (po njegovem okusu) najboljšega, če povem »po rjinško« – »šelama«.

PODELJEVANJE NAGRAD

Vsak udeleženec je prejel diplomo in praktično simbolično nagrado, izdelovalci najboljše ocenjenih salam pa so prejeli nagrade, ki so jih prispevali naši zvesti sponzorji.

Prejemniki nagrad za »klasične« salame po izboru strokovne komisije: 1. mesto **Janko Martinuč** iz Žigonov, 2. mesto **Radovan Rusjan** iz Renškega Podkrajja, 3. mesto **Dejan Medvešček** iz Žigonov; po izboru obiskovalcev pa: 1. mesto **Borut Zorn** iz Martinučev, 2. mesto **Cvetko Lukežič** iz Žigonov, 3. mesto

Zvonko Cotič iz Renškega Podkrajja. Prejemnik obeh nagrad za divjačinske salame po izboru strokovne komisije in po izboru obiskovalcev: 1. mesto **Darko Miklavčič** iz Merljakov.

ZAHVALA ORGANIZATORJEV

Organizatorji »šalamijade«, ki postaja vse bolj odmevna tudi v sosednjih vaseh naše občine in drugod, se zahvaljujejo vsem, ki so pomagali pri izvedbi prireditve in prispevali nagrade. Pokušino salam je lepo dopolnil slasten domači kruh, ki sta ga spekla **Silvana Dornik** in **Florijan Sivec**.

Iskrena zahvala gre tudi **Cvetku Dominku**, priznanemu strokovnjaku za suhomesne izdelke, ki je s posebnim prispevkom pomembno popestril strokovni del prireditve. Obiskovalcem je na nazoren in prepričljiv način posredoval več koristnih informacij za delo pri doseganju še višje kakovosti izdelkov. In še tale zanimivost: med prireditvijo je predsednik KS Renče **Borut Zorn** oznanil razveseljivo novico, da so na poti domov naši vinarji, ki so na mednarodnem sejmu vin v Srbiji prejeli več imenitnih odličij. Čestitamo.

☐ Janja Lipušček, Radivoj Pahor
Fotografije: Bogo Rusjan, Neva Pahor

Občni zbor Društva upokojencev Bukovica – Volčja Draga

Reneta Tischer – predsednic DU je podala poročilo o aktivnostih članov društva

Salvator Keber – Salvo je prejel ZAHVALO za dolgoletno varstvo društvenega prapora

Določili smo datum 28. marec 2014 za občni zbor Društva upokojencev Bukovica – Volčja Draga. Leto 2013 se je izteklo, bili smo delovni, saj smo sodelovali in pomagali pri vseh dogodkih v naši krajevni skupnosti in občini.

- Kultura od vrat do vrat – to je bil niz dogodkov, ki so se zvrstili v naši občini. Pripravili smo razstavo ročnih del krajanov, rezbarsko razstavo in razstavo ljubiteljev lesa in obdelovanje le – tega. Predstavili so se naši fotografski mojstri in nenazadnje tudi likovniki, ki so pokazali svoja dela v različnih tehnikah.
- Predavanja so bila porazdeljena čez celo leto.
- Izdelava in predelava čebeljih izdelkov je bila podana strokovno in praktično. Čebelar Bogdan Bergoč nam je v naših društvenih prostorih praktično prikazal izdelavo mila.
- O celiakiji in prehrani brez glutena smo veliko novega spoznali. Predavala nam je

univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije Marjetka Kreševc.

- Zelemenjava ali zelena menjava – imeli smo malo tržnico s kmetijskimi presežki, menjavali smo naše izdelke za semena, sadike in drugo. Mislimo tudi na nadaljevanje v letošnjem letu.
- Popotnik in predavatelj Nejc Bizjak nam je v besedi in sliki prikazal neznani Tadžikistan.
- Prisluhnilni smo projektu naše občine: Občina po meri invalidov. V goste smo povabili gospoda Marka Štanta iz društva gluhih in naglušnih severne Primorske, ki nam je spregovoril o problemu gluhoti in naglušnosti.
- V projektu Nikoli ni prepozno... smo se učili o:
 - › digitalni fotografiji,
 - › izdelavi medenega mila,
 - › peki medenjakov za praznični koncert,
 - › balkonskih rastlinah poleti in o jesenski zasaditvi grobov.
- Starejši za starejše – izdelovali smo novoletne voščilnice
 - › Fizioterapevtske vaje za hrbtenico
 - › Kuhinja naših non – upamo, da se bo

tradicionalno prišla. 25. maja, na dan mladosti, je bilo res prijetno. Kaj vse so kuhale naše none!

- Naša pomoč in sodelovanje sta bila ponujena ob krajevnem prazniku, ob martinovanju, ob silvestrovanju v Renčah.
- Naš pevski zbor Klasje je sodeloval pri vseh praznovanjih in prilikah – od občinskega praznika, do revije »Goriški zbori pojo« v Desklah, Primorska poje v Trstu, revije upokojenskih pevskih zborov severne Primorske v Tolminu in vseh prireditvah. Prižigali smo novoletne lučke in priredili praznični koncert ob božičnih praznikih v kulturnem domu v Bukovici. Gostovali so: oktet Sotočje, kvintet Anike in otroški pevski zbor Godbeniške šole iz Vogrskega. Po koncertu smo se še malo podružili in si privezali dušo z dobrotami, ki so jih naše članice pripravile v ta namen. Božiček in dedek Mraz sta najmlajše obdarila s skromnim darilcem.
- V letu 2013 smo se dvakrat srečali – v marcu na občnem zboru in v novembru na zaključku leta.
- V zadnjem avgustovskem vikendu smo bili organizatorji skupnega srečanja članov DU iz naše občine. Upokojenci iz treh društev so se pomerili v različnih športnih aktivnostih. Kaj vse zmorejo naši upokojenci! Imejte jih za vzor!
- Tudi letos, kot vsa prejšnja leta, ne pozabimo na naše najstarejše člane in tudi nečlane. V marcu z rožico 90 letnike in več, v decembru pa s praktičnim darilcem vse nad 80 let. Obiščemo jih na njihovih domovih, pa tudi v DSO po raznih krajih. Letos smo imeli tudi poseben obisk, to je bila naša stoletnica Marija Černovic iz Bukovice, ki preživlja jesen življenja v domu v Podsabotinu. Želimo si, da v letu 2014 postanemo še boljši in še bolj aktivni.

Za prijetno glasbo je poskrbel Franko Sever

□ Tischer Renata - Predsednica DU
Foto: Bogo Rusjan

24. otroški parlament v Severno primorski regiji

NOVA GORICA, V sredo, 26. marca, je bil v Veliki dvorani Mestne občine v Novi Gorici **24. otroški parlament** Severno primorske regije s temo »Razmere v družbi«.

Organizator je bila Zveza Prijateljev Mladine Slovenije. Predstavniki OŠ Renče smo bili **Ana Lipušček**, **Meta Vodopivec** in **Andrej Kodrič**. Predstavniki vsake šole so predstavili pobude in pripombe, ki so bile namenjene županom občin: o pogojih ži-

vljenja in bivanja v svojem okolju ter povzetke zaključkov šolskih otroških parlamentov. Predstavljena je bila analiza anketnih vprašalnikov »Kako je biti otrok v naši družbi«. Spregovorila sta župan novogoriške občine **Matej Arčon** in predsednik Sveta regije Severne primorske **Andrej Maffi**. Razprava je v nadaljevanju potekala v skupinah s temami: »*Drugačen sem, saj si tudi ti!*«, »*Doseganje ciljev*«, »*Revščina in brezposelnost mladih*« ter »*Vpliv medijev*«. Parlament se je zaključil s predstavitvijo dela po skupinah.

□ Andrej Kodrič

Na mladih svet stoji

V četrtek, 6. marca je v večnamenskem prostoru na OŠ Renče potekal 7. občinski šolski parlament. Na sestanku so bili poleg predstavnikov razrednih skupnosti prisotni župan **Aleš Bucik**, podžupan **Radovan Rusjan**, ravnatelj **Bogomir Furlan**, predsednik KS Renče **Borut Zorn** in **Vladka Gal Janeš**.

V nasprotju z našim državnim parlamentom smo se učenci in predstavniki občine prav lepo pomenili. Učenci smo postavljali vprašanja predstavnikom občine in ravnatelju, ti pa so nam sproti odgovarjali. Mladi smo opazili marsikatero stvar, podajali smo tudi zahvale in predloge za boljše življenje v naši občini. V sklopu sestanka smo se na kratko spomnili tudi teme letošnjega otroškega parlamenta »**Razmere v družbi**«. Prav je, da se tudi učencem da priložnost, da spregovorijo. Saj veste kako pravijo: na mladih svet stoji.

□ Zapisala: Ana Lipušček

Predstava Obtoženi Volk

V četrtek 6. in petek 7. februarja smo učenci gledališkega kluba OŠ Renče za javnost in osnovno šolo odigrali predstavo **Obtoženi Volk** avtorja Žarka Petana.

Zgodba se dogaja v sodni dvorani, kjer se odvija sojenje volku zaradi napada na Rdečo Kapico in njeno babico. Tožilka in branilka skušata s svojimi pričami Rdečo kapico, babico, lovca, gospodoma pisatelja Grimma, zajca, medveda in lisico, sodnika in sodnikom porotnikom dokazati volkovo krivdo oziroma ga obtožbe ovreči. Pri tem nastane kup zapletov, na koncu pa prava zmešnjava. Zaključek je pomirljiv, saj grede vse priče in volk nazaj v svojo pravljico in pustijo na sodišču zmedeno sodnico, paznika, tožilko in branilko ter sodnike porotnike.

Bolj kot predstava sama so bile za nas zanimive večmesečne priprave, v katerih je sodelovalo veliko ljudi, od naših družin, hišnika Rajka, ki je naredil sceno, dramaturginje Kristine Mihelj, učiteljice Nataše Domazet, ki nas je glasbeno podkovala, ravnateljja

Bogomirja Furlana, ki je odpravil tehnične zaplete, do Tine Simčič, ki je snemala in zmontirala videe, in navsezadnje naše mentorice Mojce Saksida. Lepa ji hvala za ves vložen trud.

Hvala tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli pri-

pomogli, da smo stvar izpeljali, kot je treba. Naši odrski koraki na domačih odrskih deskah so bili prvi, a pravi! Upamo, da ste v predstavi uživali.

□ Ana Lipušček
Foto: Bogomir Furlan
9.a, OŠ Renče

Ogled skokov v Planici

V petek, 20. marca, smo se nekateri učenci Osnovne šole Renče (Miha Pregelj, Anej Špacapan, Dominik Knez in Matic Pregelj) z veseljem odzvali vabilu Zavarovalnice Triglav, ki vsako leto najboljše športnike na šoli pelje na nagradni izlet v Planico na ogled predtekmovanja – kvalifikacij.

Kljub zgodnji uri odhoda smo se radi udeležili dogodka. Ko smo prispeli v Planico, smo se najprej okrepcali, nato pa se odpravili na sončne tribune navijati za naše slovenske letalce. Ker je sonce tako močno pripekalo na tribune, nam je še polepšalo dan. Uživali smo v dobri družbi in v odličnih rezultatih skakalcev, ki smo jih prvič spremljali v živo. Po kvalifikacijah je sledil še manjši koncert, kjer smo bučno sprejeli naše orle. Kar težko

se je bilo odpraviti na avtobus in se odpeljati proti domu.

Zahvaljujemo se Zavarovalnici Triglav za povabilo, veseli smo, da so na naši šoli izbrali ravno nas. Navdušila pa me je tudi organizacija tako velikega tekmovanja, ki je bila odlična.

□ Matic Pregelj, 9.a OŠ Renče
Foto: Matic Pregelj

Pustno rajanje na Osnovni šoli Renče

Na pustni torek je na Osnovni šoli v Renčah na veselje učencev pouk potekal malce drugače kot navadno.

V šolo smo prišli kot po navadi, ob 7.45. Nekateri našemljeni, drugi pa so imeli lepotilni salon kar v šolskem stranišču. Prvo uro je imel vsak razred pouk po urniku, preostali del dneva pa je bil za vse prav razburljiv. Po razredih smo imeli različne delavnice, povezane s pustom.

Najmlajše pustne šeme – otroci iz vrtca – so se po malici odpravili na pravo malo povorko po Renčah. Prvošolčki so s pomočjo učitelja izdelovali pustne ropotulje in jih lepo okrasili. V drugem razredu so otroci izdelali vsak svojega papirnatega klovna, učenci tretjega razreda pa so, kakor najmlajši, oše-

mljeni šli na sprehod po vasi. Četrty razred je ta dan poučevala čarovnica, s šolarji so se pogovarjali o pustu in si ogledali filmček, jedli krofe, predstavili svoje maske, risali kurente... V petem razredu so delali papirnate klobuke, šesti razredi pa so izdelovali obrazne maske iz papirja, ki so jih obogatili z okraski od doma. Oba sedma razreda sta se izmenjevala na likovnih delavnicah, kjer so delali maske – sove, ter športnih delavnicah, ki so spominjale na dogajanje v cirku (žongliranje, obroči, palice...). V osmem razredu so ulivali predmete iz gipsa in barvali mini beneške maske, najstarejši učenci in 9.a pa so predstavili tri značilne sloven-

ske maske: lavfarje, škoromate in kurente. Vsi izdelki so razstavljeni na razstavi, ki jo je pripravila psihologinja s pomočjo dveh osmošolk.

Po delavnicah je sledil še skupni zaključek v večnamenskem prostoru, kjer so razredi na izviran način predstavili, kaj so ustvarjali. Za še boljši zaključek dneva je poskrbelo pet devetošolk, ki so vsem postregle s štravbami. Zahvala, da je vse potekalo kot po maslu, gre organizatorju tehniškega dne Dušanu Gabrijelčiču.

□ Ana Lipušček, 9.a
Foto: Tina Simčič

Poročilo o športnem dnevu

V četrtek, 13. februarja, smo imeli v šoli športni dan. Z vlakom smo se odpravili do različnih krajev, saj so nekateri učenci smučali, drugi plavali, drsali ali hodili. Večina učencev se je odločila za plavanje. Smučarji so se odpeljali na Vogel, plavalci v Bohinjsko Bistrico, drsal-

ci na Bled, pohodniki pa so hodili v okolici Renč.

Pot z vlakom je bila dolga, saj smo bili vsi nestrpni, a kljub temu smo se zabavali. Plavalci smo v bazenu morali poiskati svoje učitelje, nato smo lahko plezali po plezalni steni, se spuščali po toboganih, plavali v bazenu in se zabavali. Medtem je učiteljica preverjala, ali

pravilno plavamo. Ob dveh popoldan smo se preoblekli in se okrepčali v bližnji piceriji, nato pa se z vlakom odpravili po isti poti nazaj proti domu.

Čeprav smo bili na koncu vsi utrujeni, smo se imeli lepo.

□ Lina Lazič,
Foto: Anja Gruntar
OŠ Renče 6.b

Povsod je lepo, a najlepše je doma!

To pravi star pregovor in z njim se strinjajo tudi otroci vrtca Renče in Bukovica ter njihove vzgojiteljice. V vsakdanjem življenju si zaradi vpetosti v tisoč in eno delovno obvezo sploh ne vzamemo več časa, da bi se vsaj za trenutek ustavili ter se naužili lepote, ki nam jih ponuja domači kraj.

Zato so se strokovne delavke obeh vrtcev odločile, da vrtčevski vsakdan oplemenitijo z internim projektom »Spoznavajmo Slovenijo«. Tekom celega šolskega leta so se poleg ogromno drugih stvari neizmerno veliko naučili tudi o naši deželi (o tradicionalni prehrani, plesih, šegah in navadah, narečjih, krajevnih specifikah in raznolikostih, itd.).

Kot nekakšen zaključek projekta pa se je v preteklem tednu, natančneje 20. marca ob 17. uri, v Kulturni dvorani Renče, zgodil prav poseben dogodek. Za ožje in širše družinske člane otrok omenjenih vrtcev so strokovne delavke, v sodelovanju z učiteljico glasbene umetnosti Natašo Domazet ter tehničnim mojstrom Markom Turelom, skrbno pripravile prireditev z naslovom

»Povsod je lepo, a najlepše je doma!« Dogajanje na odru je bilo zelo pestro. Otroci so plesali, deklamirali, dušo in ušesa poslušalcev je pobožalo tudi vedno pristno in nadvse prijetno otroško petje ... Mojca Hrovatin, strokovna delavka vrtca, je dogajanje na odru spretno povezala z glasbenimi vložki in komičnimi skeči ter gledalce popeljala na popotovanje od Renč do Rakitne, pa

vse do Trzina, skozi Cerknico do Ljubljane, mimo Begunj nazaj v Renče. Na svoji poti je v vsakem kraju naletela na eno izmed skupin obeh vrtcev, ki se je izkazala vsaka s svojo točko in predstavila specifikko omenjenih slovenskih krajev.

Sočasno je bila v prostorih občinske stavbe v Bukovici postavljena tudi razstava likovnih del otrok obeh vrtcev.

□ Mojca Hrovatin
Foto: Bogomir Furlan, Martina Bizjak

Pust širokih ust

Na pustni torek, 4. marca, v šolo na Vogrsko ni bilo otrok. Skozi vrata so stopale vile, princeske, kraljice, čarovnice, indijanke, muce, pa policisti, vojaki, pirati, boksarji, in strašila.

Pouk je bil ta dan posebej pisano obarvan. Vsi »novi« učenci so se predstavili in si naredili novo ime. Po malici smo odšli na sprehod po Vogrskem, Matejeva nona pa nas je povabila na še mlačne štravbe.

V podaljšanem bivanju smo obiskali drugi del Vogrskega in razveselili marsikaterega krajana ali krajanko. Vsi so nas prijazno obdarili s sladkarijami, saj je to tisto glavno, kar pustne šeme nabirajo.

□ mag. Katarina Tischer Gregorič

Obiskali smo Slovenski šolski muzej v Ljubljani

V okviru dnevov dejavnosti (kulturni dan) so v torek, 11. marca, učence 4. razreda POŠ Vogrsko obiskale Slovenski šolski muzej v Ljubljani.

Predstavili so jim način življenja v šoli in izvajanja pouka izpred mnogo let, ogledale pa so si tudi razstavo z naslovom Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja do 1991.

Dekleta so soglasno pritrdila, da »je zdaj stokrat boljše, kot je bilo takrat«.

□ mag. Katarina Tischer Gregorič

Brihtne glav'ce

Šolsko leto se je že prevesilo v drugo polovico in le še prvomajski prazniki nas ločijo od skorajšnjega zaključka pouka. Vsako leto pa se na šolah odvijajo različna tekmovanja, natečaji, projekti...

V prejšnji številki glasila smo pisali o sodelovanju na natečaju *Beremo, da bi videli*, na katerem so sodelovale četrtošolke iz POŠ Vogrsko. Na Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije je prispelo 198 prispevkov iz 109 osnovnih šol iz vse Slovenije.

Strokovna komisija, ki so jo sestavljali glavna urednica pri založbi Goga in Stritarjeva nagrajenka, Jelka Ciglencečki, pisatelj in pesnik Dušan Šarotar in urednica časopisov v brajici in povečanem tisku na projektu KSS

Aleksandra Surla, se je odločila za podelitev **posebnega priznanja**, in sicer za delo **ŠTEVILA V ŽIVALSKEM VRTU, učencev 4. razreda Osnovne šole Ivana Roba Šempeter pri Novi Gorici, podružnica Vogrsko, mentorice mag. Katarine Tischer Gregorič**.

Tako so zapisali: »Prispevek *ŠTEVILA V ŽIVALSKEM VRTU* oblikovno daleč presega zahteve natečaja. Zgodba, ki je zapisana tako v črnem kot brajevem tisku, je skupaj s tipnimi ilustracijami predstavljena v ročno izdelani knjigi. Ilustracije so ustvarjene iz različnih materialov, ki sovpadajo s toplimi in hladnimi barvami ter z motivi, ki jih predstavljajo. Tipanka povezuje svetova slepih in videčih otrok, saj je zanimiva tako za ene kot druge. Ob tem pa izpolnjuje glavni in najpomembnejši namen natečaja: videčim otrokom približati svet slepih in slabovidnih. Posebna

pohvala gre tudi mentorici, ki je s svojo zavzetostjo pokazala izjemen čut za kreativnost in otroke spodbudila k inkluzivnemu razmišljanju.«

Da pa so na Vogrskem tudi dobri matematiki, nam pove rezultat šolskega matematičnega tekmovanja Kenguru, kjer je sodelovalo 17 učencev, 6 pa jih je doseglo bronasta priznanja:

Tarik Dizdarevič iz 1. razreda, Maksimilian Martelanc iz 2. razreda, Eva Drozg, Liam Marc Baša in Zoja Izabela Marc iz 3. razreda ter Nika Žižmond iz 4. razreda.

Učiteljice vsem učencem iskreno čestitamo.

▣ Mag. Katarina Tischer Gregorič

Prešernov dan – kulturni praznik

Osmega februarja praznujemo Slovenci svoj kulturni praznik, ki obeležuje spomin na smrt našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Po vsej Sloveniji se vrstijo prireditve in praznovanja, na ta dan podeljuje država svojim najodličnejšim nosilcem kulturnega sporočila nagrade za najvišje dosežke na področju kulture.

Kulturni praznik smo obeležili tudi na POŠ Vogrsko, letos na čisto poseben način. Po kratki proslavi, ki smo jo pripravili v eni izmed učilnic, je sledil kulturni program. V goste smo povabili folklorno skupino MKD Ohridski biser. Njihovo kulturo smo spoznavali preko makedonskih plesov, pesmi in pravljice o treh bratih. Primerjali smo elemente naše kulture z elementi njihove kulture in zanimivo je bilo ugotavljati, koliko podobnosti in razlik je med njima.

Prešernov dan smo tako počastili z ozaveščanjem, da se na osti kulture kaže naše bogastvo in z željo, naj postane kultura praznik našega vsakdana.

Folklorni skupini MKD Ohridski biser se zahvaljujemo za bogato izkušnjo in kulturno preživeto dopolne.

▣ Mag. Katarina Tischer Gregorič

Spomladanski pohod

Na lep sončni petek, 21. marca, je v deželo prišla pomlad in na POŠ Vogrsko smo se odločili, da njen prihod praznujemo s pohodom po bližnji okolici.

Pot nas je vodila mimo akumulacijskega jezera Vogršček, mimo polj, vinogradov in sadovnjakov, po gozdni poti, vse do Prvačine. Na cvetočem travniku je bil čas za malico, počitek, igro in opazovanje narave okrog nas. Kar malce otožni smo vzeli pot pod

noge in prikorakali v šolo, saj smo preživeli čudovito dopoldne v naravi.

mag. Katarina Tischer Gregorič

Zimske olimpijske igre Sochi 2014

Sochi je bil 4. julija 2007, s strani članov MOK-a na 119. zasedanju v Gvatemali, izvoljen za gostitelja 22. Zimskih olimpijskih iger.

Olimpijski ogenj je zažarel 7. februarja 2014 in je gorel vse do zaključka iger, 23. februarja.

Na POŠ Vogrsko smo igre še posebej spremljali, saj smo pred njihovim začetkom veliko raziskovali o športih, ki na njih nastopajo.

Na hodniku naše šole so učenci 2. in 4. razreda postavili plakate z vsemi podatki in zanimivostmi posamezne panoge. Po končanih igrah pa so učenci 3. razreda zbrali dosežke naših športnikov in jih počastili z ilustracijami.

mag. Katarina Tischer Gregorič

Dobrodelnost

Na POŠ Vogrsko in v vrtcu smo dobrodelno obarvani, saj smo letos pričeli z zbiralno akcijo hrane in čistil za socialno šibke družine.

Ker si želimo videti čim več nasmehov na ustnicah tistih, ki so pomoči potrebni, smo se starši otrok, ki obiskujejo OŠ Ivana Roba, skupaj s podružnicami Vogrsko in Vrtojba, odločili za zbiranje hrane in čistil.

V naši šoli in vrtcu za to skrbi predstavnica Sveta staršev za Vogrsko, **Meta Mučič Modic** in nabrano preda predstavnikom Karitas Vogrsko.

Akcija ni časovno omejena, kajti pomoči potrebnih je iz dneva v dan več. Zato ste vabljeni, da v škatle, ki so postavljene v avli šolske stavbe, darujete po svojih močeh. Hvala.

mag. Katarina Tischer Gregorič

Pouk na POŠ Vogrsko malo drugače

Ste kdaj pomislili, zakaj se otrokom upira način učenja le preko knjig in zvezkov? Knjige in zvezki vsebujejo veliko potrebnih informacij, ki jih otroci morajo spoznati. Vendar pa so informacije predstavljene le verbalno in preko skic.

Otroci pa veliko bolje usvajajo znanje preko igre in izkustva. Tako učenje spodbuja soudeležbo, poslušanje in razmišljanje.

S prvošolci smo se učili o zdravem načinu življenja, zato so v šolo prinesli vsak po en sadež. Sadeže smo si najprej dobro ogledali, povonjali, jih poimenovali, njihova imena zlogovali, glaskovali, iskali prvi in zadnji

glas v imenu, nato smo jih razvrščali (po obliki, barvi, načinu uživanja, olupku...), urejali, preštevali, sestavljali račune in matematične zgodbe.

Ko smo bili že polni modrosti, pa smo sadeže »začarali« v čisto pravo sadno solato in z njo razveselili tudi ostale učence naše šole. Tokrat je bila malica res izvrstna.

▣ Mag. Katarina Tischer Gregorič

Prva tekmovanja so se začela

PODELITEV PRIZNANJ TEKMOVALCEM ZA POKAL SLOVENIJE ZA LETO 2013

Podelitev se je odvijala na renškem kotalkališču v soboto, 15. marca. Pokale in priznanja sta podeljevala predsednica in sekretar Zveze kotalkarskih športov Slovenije.

Za Pokal Slovenije tekmujejo vsi tekmovalci do skupine starejši dečki oz. starejše deklice, to je do starosti trinajst let.

Renški kotalkarji so se odlično odrezali in zasedli naslednja mesta: v skupini začetniki je **prvo mesto** osvojil **Berginc Tim**, pri začetnicah pa **Berginc Hana**, **drugo mesto** **Ivana Osojnik**

Kerševan, **tretje mesto** **Erin Gorjanc**. Naprej pa so si sledile: **Iza Briški Čoklc** s petim mestom, **Tina** s sedmim, **Lia Furlani** s štirinajstim, **Manca Osojnik Kerševan** s petnajstim, **Nikita Pečecnik** s sedemnajstim in **Maja Klanjšček** s triindvajsetim mestom.

Med cicibani je bil **najboljši Češnovar Žiga**, **drugo mesto** je osvojil **Gal Briški Čoklc** in **tretje mesto** **Fajt Rok**. Med cicibankami je **drugo mesto** osvojila **Karin Uršič**. V skupni mlajše deklice je bila **najboljša Ivana Štrukelj**, **drugo mesto** pa je osvojila **Valentina Gorkič**. V skupini D je bila na **drugem** mestu **Nika Uršič**, na **tretjem** pa **Polona Lestan**. Med starejšimi deklicami pa je **prvo mesto** osvojila **Zoja Muhič**, **drugo** **Lana Muhič**, **tre-tje** pa **Vanessa Šuligoj**.

Predstavniki ZKŠS so **posebne nagrade** podelili še starejšim ko-

talkarjem, ki so v letu 2013 dosegli najboljše rezultate, kar pomeni, da so se uvrstili med najboljše tri na svetovnih oz. evropskih prvenstvih. To so **Jessica Marka**, **Jan Kerševan** in seveda **Lucija Mlinarič**.

Podelitvi je sledilo tekmovanje v obveznih likih, na katerem so se najboljše odrezali in osvojili **zlato** medaljo, od najmlajših kategorij do članov, **Gal Briški Čoklc**, **Hana Berginc**, **Žiga Češnovar**, **Nika Uršič**, **Urška Furlani**, **Jessica Marka** in **Jan Kerševan**. Drugo mesto in s tem **srebrno** medaljo so osvojili **Rok Fajt**, **Ivana Štrukelj**, **Lana Pregelj** in **Aneja Klaut**. Tretje mesto in **bronasto** medaljo pa so si priko-talkali **Ivana Osojnik Kerševan**, **Polona Lestan**, **Zoja Muhič** in **Ana Turel**.

Naslednji dan, v nedeljo 16. marca, pa je za najmlajše tekmovalce

potekalo tekmovanje Pokal rač, že enaindvajseto po vrsti, ki se ga je udeležilo devetdeset tekmovalcev iz Slovenije, Italije in Hrvaške.

Najboljši renški kotalkarji pa so se uvrstili: **Berginc Tim**, **Češnovar Žiga** in **Ivana Štrukelj** na **prvo mesto**, na **drugo mesto** **Gal Briški Čoklc**, **Polona Lestan** in **Urška Furlani**, na **tretje** pa **Rok Fajt**.

Že v februarju so mladi renški kotalkarji gostovali na mednarodnem tekmovanju v Rimu v Italiji.

Kljub bolečini zmagala!

Prvi vikend v aprilu pa je v renški kotalkarski dvorani potekal že **22. Pokal Renč**, na katerem je gostovalo preko 100 tekmovalcev iz Slovenije in Italije.

V soboto so tekmovali v kratkih programih, v nedeljo pa v dolgih. V kratkih programih tekmujejo v starejših kategorijah, kar pomeni od kadetov do članov. Renški kotalkarji so osvojili tri **zlate** medalje: **Ivana Štrukelj**, **Lana Pregelj** in **Ana Turel**; tri **srebrne** medalje: **Polona Lestan**, **Jessica Marka** in **Jan Kerševan**; dve **bronasti** medalji: **Lana Muhič** in

Natan Muhič.

V nedeljo pa sta dve **prvi** mesti osvojila **Rok Fajt** in **Jessica Marka**, na **drugo** mesto so se uvrstili **Gal Breški Čoklc**, **Nika Uršič**, **Ivana Štrukelj**, **Jan Kerševan** in **Lana Pregelj**, na **tretjo** stopničko pa so stopili **Tim Berginc**, **Hana Berginc**, **Urška Furlani**, **Natan Muhič** in **Zoja Muhič.**

Kotalkarje je obiskala in sodelovala pri podelitvi svetovna podprvakinja in druga na zadnjih Svetovnih igrah neolimpijskih športov, izvrstna kotalkarica **Lucija Mlinarič.**

Obenem je bilo tekmovanje Pokal Renč izborno, saj so določali člane reprezentance, ki bo Slovenijo zastopala na Pokalu Nemčije v sredini maja.

☐ **Majda Rusjan**
Uroš Uršič in **Ingrid Berginc**

Drzavno prvenstvo – Ani Rusjan na zmagovalni stopnički

Jan Rusjan se je tokrat moral zadovoljiti s petim mestom

V Velenju se je 29. in 30. marca odvijalo državno prvenstvo v sabljanju, kjer sta nastopila tudi Ani in Jan Rusjan.

Ani ima že nekaj časa bolečine v hrbtu in po posvetu z zdravnikom ter trenerjem **Robertom De Nicola** nima rednih treningov, dokler ne konča terapije. Vseeno pa je nastopila na državnem prvenstvu in prisabljala zlato ko-

lajno ter tako v najlepšem slogu zaključila sezono.

Manj uspešen je bil tokrat Jan (lanski državni prvak skupine C), ki je bil sicer v predtekmovanju najboljši, a je v izpadanjih izgubil in tako pristal na nehvaležnem 5. mestu (4. mesto pri sabljanju ne obstaja) ter za las ostal brez odličja. Janu pa ostajajo še tri tekmovanja do konca sezone, kjer se bo še lahko dokazal.

☐ **Tx/Foto: Vasja Rusjan**

19. odprto prvenstvo Renč v skokih z male prožne ponjave

V soboto, 22. marca, je ŠD Partizan Renče organiziralo že 19. odprto prvenstvo Renč v skokih iz male prožne ponjave. Posebnost letošnjega tekmovanja je bila ta, da se je tekmovanje zaradi gradbenih del, ki potekajo v okolici šole in telovadnice, odvijalo na kotalkališču. Kot je že »praksa« zadnjih nekaj let, se je tekmovanja udeležilo preko 400 tekmovalcev iz različnih gimnastičnih klubov širom Slovenije.

Tekmovanje je potekalo v različnih starostnih kategorijah, od začetnic in začetnikov, cicibanov in cicibank, do mlajših in starejših deklic in dečkov, pa

ve tja do mladink in mladincev ter članov in članic. Gimnastičarji ŠD Partizan Renče tudi tokrat niso ostali neopaženi. Zelo uspešna je bila ekipa cicibanov, ki so zasedli ekipno 1. mesto, **Miha Špacapan** pa med posamezniki 5. mesto. Pohvala gre tudi »letošnjim« cicibankam, ki so prvič stale na stopničkah, saj so osvojile 2. mesto. Odlične predstave naših cicibanov so bile motivacija tudi za druge gimnastičarje ŠD Partizan Renče. Vedno dobro pripravljena **Lea Vidič** je tokrat zasedla 5. mesto v kategoriji mlajših deklic, ekipno pa so mlajše deklice zasedle odlično 2. mesto. Mlajši dečki so na tekmovanju, tako kot mlajše deklice, sodelovali z dvema ekipama, kjer je druga ekipa premagala vse navzoče ekipe v tej kategoriji in zasedla 1. mesto. Najuspešnejša ekipa ŠD Partizan Renče pa je bila ekipa starejših

dečkov, ki so med prvo desetorico imeli kar 6 tekmovalcev in so dosegli ekipno 1. mesto. Eden izmed najuspešnejših gimnastičarjev ŠD Partizan Renče **David Peras** tudi tokrat ni razočaral svojih navijačev, saj je v kategoriji starejših dečkov zasedel 2. mesto, **Tim Mozetič** 3. mesto

ter **Žan Zorn** 5. mesto. Med mladinci je **Jan Ferjančič** dosegel 6. mesto, ekipno so bili drugi, medtem ko so mladinke dosegle ekipno 3. mesto. Uspešni so bili tudi člani in članice ŠD Partizan Renče. Člani so ekipno dosegli 2. mesto, članice pa 3. mesto. Pri tem velja omeniti, da je bil med člani uspešen **Blaž Klinec** s 3. mestom.

Istočasno je potekalo tudi tekmovanje za pokal Slovenije, kjer so naši člani prav tako dosegli dobre rezultate. Med mlajšimi deklicami je **Lea Vidič** dosegla 6. mesto. Zelo uspešni so bili starejši dečki, kjer je **David Peras** zasedel 1. mesto, **Žan Zorn** 3. mesto in **Tim Mozetič** 6. mesto. Gimnastičarje v aprilu in maju čakajo nove tekme, kjer si nadejajo še boljših uvrstitev in seveda novih uspehov.

▣ Tekst: Martina Bizjak

O dediščini, turizmu in vsebini

V skupini za Zgodovino, kulturo in umetnost se zanimamo za vaše ideje in bomo zelo veseli novih iskrih umov, entuziastičnih kreativcev in spodbudnih simpatizerjev. V zameno za vaš čas ponujamo dobro družbo, razvijanje znanj projektne dela in dela v timu. Če pa časa nimate, idej pa vam ne manjka, nam lahko posredujete le-te, da jih bomo vpletli v projekte, ki se pripravljajo.

V prejšnjem prispevku ste si lahko prebrali o tem, kaj smo v zadnjih mesecih pripravili v skupini za Zgodovino, kulturo in umetnost. Predvsem smo se trudili, da bi čim bolj celovito pristopili k popisovanju dediščine, saj se zavedamo, da lahko le iz dobro izdelane baze pripravimo pestre in smiselne programe.

V članku bo beseda tekla o dediščini, ker se pod njo skriva tako velik spekter dela v naši skupini, kot tudi poglobljeni tvorniki identitete naše občine. Dediščina je lahko tako naravna, v vsej svoji divji in kultivirani pestrosti; lahko je nesnovna, kot so naši običaji, naša govornica, znanje slovitih renških zidarjev; lahko je tehnična, kot so naše opekarne; lahko je arheološka, kot krasne najdbe iz Bukovice in še veliko drugega. Je tisto, kar daje snov našemu trudu, idejam in sanjam, na katerih želimo graditi.

V PRS se trenutno aktivno ukvarjamo s predlogi za nadaljnje delo in razvoj že obstoječih projektov. Naša občina že veliko ponuja, določene stvari so šele v razvoju, nekatere pa so že v pripravljanju in potrebujejo le dušo, da lahko zaživijo. Ta duša, rdeča nit teh projektov, pa je gotovo vsebina. Pomembno je, da se vprašamo, kaj nam je pomembno, kaj nas definira, kaj želimo predstaviti in predvsem, kam želimo priti. Ko se pogovarjamo o pripravi projektov, razmišljamo dolgoročno:

no: kakšna bo naša občina leta 2030. Vendar, ali je ta prihodnost res tako daljna? Če pomislimo, da moramo najprej preučiti, kaj nam je pomembno, iz tega razviti projekt, ga prijaviti na razpise in potem te projekte izpeljati, ugotovimo, da bo leto 2020 zelo hitro tu. Od tam pa je le nekaj korakov do 2030.

Bolj prepoznavni srednje in dolgoročni projekti, o katerih razmišljamo v skupini za Zgodovino, kulturo in umetnost so:

- Opekarstvo v povezavi z Biljami, v sprehoju od nekoč do danes;
- Arheološki park, kjer bodo obiskovalci lahko doživeli življenje v rimskih časih;
- Prva svetovna vojna, njeno zaledje, kaverne, pokopališča in doživetje prostora;
- Trženje rodne vasi svetovno znanega slikarja Zorana Mušiča;
- 200-letnica smrti slikarja Jožefa Tominza;
- 200-letnica šole v Renčah.

Ali smo na pravi poti? Se najdete v teh predlogih? Je kaj drugega, kar se vam zdi bolj pomembno? Radi bi slišali vašo mnenja, saj verjamemo, da se dobri projekti lahko razvijejo le, če jih sprejmemo za svoje.

To, da smo na pravi poti, je pomembno tudi za turizem v naši občini. Do poletja se bo oblikovala osnovna vodniška ekipa, ki bo skrbela za vodenje po naših krajih. Kaj bodo predstavljali? Kdo bo ponujal dodano vrednost ogledom? To je eden od prvih korakov proti TIC-u (Turistično Informacijskem Centru), pod katerim želimo združevati razne panoge: od predstavitev produktov, pridelanih v

naši občini, do njenih danosti in bogate zgodovine. Vse to so majhni koraki, na katerih gradimo blagovno znamko, ki bo pod svoje okrilje zaobjela vsa ta področja.

Verjamemo, da moramo biti pri svojem delu celoviti – vsebine, panoge se morajo med seboj prepletati, biti medsebojno odvisne in če želimo biti konkurenčni, ne moremo razvijati ene brez druge. Pomembno je, da razmišljamo dolgoročno. Na tak način bomo lahko leto za letom, razpis za razpisom, nadgrajevali svoje delo. Da do tega lahko pride, moramo vedeti, kaj si želimo. In tudi kaj želimo sporočiti obiskovalcem oz. turistom. Lahko postavljamo nove učne, športne ali zgodovinske poti, a če jih ne znamo vpeljati v nek program, bodo samevale in table bodo morda zgolj kazile krajino kot ji doprinesle kaj dobrega. Ali je pomembno, da nekaj naredimo samo zato, da lahko rečemo, da smo nekaj naredili in da nekaj imamo? Ali ni morda bolje narediti nekaj, kar bo živelo in bo vpeto v širšo sliko? Zato moramo razmišljati trajnostno, da ne bo prišlo do problemov v prihodnje in da ne bomo leto za letom le krpali na pol premišljene projekte. Sprašujemo se, ali je smiselno imeti več poti oz. parkov? Pot Simona Gregorčiča, Park Zorana Mušiča, Opekarsko pot, izposojevalnico kanujev in trim stezo na eni strani ter arheološko pot na drugi strani? Ali naše okolje sploh lahko vpije vse to? Ne bi bilo morda bolje vse to povezati pod eno krovno shemo? Ali morda obstajajo druge, še boljše rešitve?

Več glav več ve, pravijo, in verjamemo, da se veliko rešitev skriva prav v vas. Oglasite se nam, radi bi slišali od vas!

☒ Katarina Kogoj
Koordinatorica skupine za Zgodovino, kulturo in umetnost

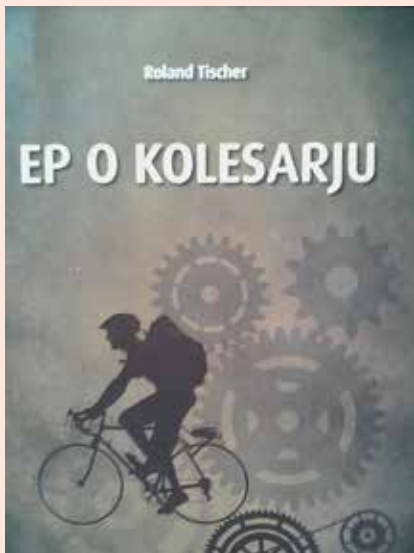
Arheološka izkopavanja "Rimskodobne Bukovice"

Roland Tischer

EP O KOLESARJU

Ta knjiga, čigar naslov nosi Ep o kolesarju, je nastala čisto spontano. Avtor te knjige je doživel veliko raznih prigod, ki so se mu dogajale, medtem ko je kolesaril. Lik, v kateri nastopa junak kolesar, je izmišljen. Tudi protagonisti v tem epu so izmišljene osebe. Tako je ep zaokrožil celoto od samega začetka: kje junak epa živi – opisuje skozi verze njegovo deželo, od koder prihaja, kaj dela v življenju in kateri so njegove hobiji.

S P E V

Ta zgodba ali ep pričenja na način se nenavadni,
 Ko želimo izvedeti kaj več, o deželi tej neznani,
 A vendar, nekdo, ki kolesar je, ki vozi se,
 A to življenjski krog ni glavni,
 Pomembno je, da naredil obilo kilometrov bode,
 Pokrajine videl bo in gore,
 Ter hribe in doline polne,
 Dobrot, ki rastejo na drevesih teh prostranih,
 Teh kultiviranih in dobro obdelanih planjavah.
 A še do tu naj pride kak le kolesar, a vemo ne,
 Čemur bi tja šel in svet prepotoval,
 Če ceste in poti zgrajene niso,
 In Bog ni dal dobrot ljudem veliko,
 Da gradili bi, povezovali se z mostovi
 Prijateljstva in sožitja bodejo se rodovi,
 Sedanji, pretekli in bodoči
 A stvar narejene bode že v tej dolgi noči,
 Ko dan zasniva se in sonce vstane,
 Poti do prijateljev človeka so speljane.
 Zgradil jih um je, tehnologija
 Veliko k temu pripomore fizična le sila,
 Ne sila strojev ne in ne motorjev,
 Ne dvigal in ne rovokopačev,
 Da lahko nastale bodo ceste nove,
 Dajatve državljanov bodo drugačne.
 Vsakdo ki kaj za svojo zalogo zdaj kupuje,
 Plačuje davke,
 Cesarju da kar je njegovega in država davke svoje pobere
 Tako nameni se denar za investicije,
 Ki cestni se križ imenuje, speljane bodo ceste,
 Po njih avtomobili bodo in motorji spet rohneli,
 Nas oglušili, da postali bomo nemi.
 In res, tudi naš junak, naš kolesar,
 Se odpravil na pot svojo bode na konec se sveta.

Naravni zaklad

Gledano z naravovarstvenega vidika se v naši občini skriva pravi biser. Tu namreč živi, se prehranjuje in razmnožuje ena izmed zelo redkih vrst dvoživk. To je Laška žaba. Ta žabica je v Evropi označena za ogroženo vrsto, pri nas se nahaja le na območju Vipavske doline in v dolini reke Branice. Najbolj ji ustrezajo listnati gozdovi z bujno podrastjo. V naši občini jih najdemo ob potokih na gričevnatih območjih Vogrskega in Bukovice ter ob potoku Lemovščku. Laška žaba spada med rjave žabe. Njen hrbet je rjave barve, trebuh pa bel. Od konice gobčka do oči poteka temna črta, za očmi pa se nahaja temno rjav trikotnik. Paritveno oglašanje samčkov, ki privabljajo samičke, poteka pod vodo. Njene mreste lahko opazujemo zgodaj spomladi. Odlaga jih ponoči, v počasni tekoče vode in tolmu. Najustreznejši za to so potoki, ki imajo naravno strugo in niso regulirani. Mresti so potopljeni pod vodo in pritrjeni na drevesne veje ali vodno rastlinje. Podobne lastnosti pa ima tudi mrest njene sorodnice, ki se imenuje Rosnica. Prepoznava samih mrestov je torej kar težavna. Preobrazba iz paglavcev v odrasle žabe se zaključi v treh mesecih in pol. Žabe prezimijo na kopnem, v poletnem času pa so najbolj aktivne zjutraj in zvečer. Zaradi negativnih vplivov človeka na naravno okolje, se je habitat Laške žabe skrčil na manjše in izolirane koščke. Najbolj jo ogrožajo melioracije zemlje za širitev kmetijskih površin, regulacije vodotokov in vedno slabša kvaliteta vode. So pa nekatera izmed življenjskih okolij Laške žabe vključena v Naturo 2000, kar pomeni, da so zakonsko zaščitena območja. Na

njih so omejeni posegi v naravo. Na ta način lahko vsaj delno poskrbimo za večjo zaščito te vrste. Slovenska populacija Laške žabe ima veliko genetsko pestrost, kar pomeni, da je ključna za preživetje celotne populacije teh dvoživk. Ob izumrtju tukajšnjih osebkov se torej lahko kaj kmalu zgodi, da jim bodo sledile tudi žabe v Švici in Italiji, kjer se še nahaja ta vrsta. Lahko smo ponosni na to, da imamo v naših krajih prav poseben zaklad. In ne, to niso ne cekini in ne dragulji. To je živo bitje. Poseben zaklad narave, ki ga je vredno čuvati. Kajti, če ga izgubimo, bo za vedno izginil s tega sveta in nihče ga ne bo več mogel poklicati nazaj. Čeprav to ni materialna stvar, je njegova dragocenost še toliko večja. Njegova redkost in ogroženost ga naredita neprecenljivega. In tega se moramo zavedati. Na koncu koncev je človek le del narave in tja tudi sodi. Kljub temu, da poskušamo to zanikati in se od nje vse bolj odmikamo. In ko v naravi neka živalska ali rastlinska vrsta izumre, s tem odmrje tudi del nas. Torej s tem delamo škodo tudi sebi. Zato bodimo strpni, ohranjajmo čisto okolje in pustimo živeti!

□ Anja Bunc

Stər uəče nu cegankə

Vəm bom poviädla ənu kratku štorju, kə m'jə ku otručku praula muoja mama:

Kəkuə jə ankrət muojmu bišnonotu Tuonetu ceganka z borjača zməkənla petelína

Volčə Draga, hmali po pərvi uəjski. Kədər muojə nonə Pjepcə ni blo doma, jə blo trjəba, də jə muoju mamu ənu tjetu Anicu kəšən buot varvou Tuone, kə sə ga doma usi klicəli stər uəče. Prouzənprou ga jə duostikrət tokalo ahtət mulərju. Təmlada pej tudi ni vjədla, kjə bi bla, nə pulji al nə hribi, u štali al nə placi u Gorici. Nonota Loviža, suəjga moža, təkua ən təkua ni blo nəkol doma.

Tuone jə biu že u ljətəh ən povrh usiga ži sljəp ən numalo gluh. Ni več puoznou nobjenə lumpərjə ən ni ga blo prou təkua pərnjest okuəli. Dənəs bi rjekli, də je dementən, ankrət sə usjelih tjəmu rjekli numalo ljəpši - də mu griə nə otručjə.

Tistə cajtə sə jə po bjəlīh cjəstəh, od adnə vəsi do drugə, uəljəklo puhno ledi, pjəklərju nu pjəklərjə, ceganou usih suərt. Uəjska jə pustila zə sabu nu veliku žalost, adni sə bli bres strjəhə nəd glavu, druzi brez djəla, duosti je blo ku zgobljənīh, brez nuəh, brez rək, brez pameti...

Pər Loučəvih je bla ljəsa nə glaunu cjəstu

zəradi žvali zmirəm zəprta, uratə ot hišə pej nəvadno otrpətə. Nobjedən pjəklər ni šou ot hišə prazən, čə druzga nje, je duobu ot mladə gospodinjə Pjepcə ən kuəs bjəuga kruha, kəšən buot par čentežmou. Tisti narbol buəzi, kə nisə miəli nə večjər kam poluožit glavə, se lohko prečuli nuəč u štali, kamər jim jə Pjepca po suojih otrokəh poslala ən tuont miniəštrə, kuəs kruha. Bala pej sə je, də nə bi ja zgorou sənīk al štala. Muoja mama mi je praula, kəku sə otručki muogli tisti brez duəma z lominəm svjətīt, usje dokīər nisə poiəli tistə mənəžə.

Ən liəp dan sə sə nə uratəh pərkazələ dvjə cegankə, na mlada ən na bol stara. Stər uəče jə biu tisti popudan z otručkəmi sam doma. Furbacə, ku sə blə, sə prvo duobro pošpiəgələ guor nu duol po cīəsti nu po borjači. Puole sə si ogladələ po hiši, də bi blə gvišnə, čə ni še kəšən doma.

Də bi mu rəda poviädla sriəču, jə starmu uəču djala ta mlada. Mə də bi vi vidli ən čuli, kəkuə jə znala vrtet tisti suəj jezik! Nje, nəš stər uəča ni biu kərjuəš. Tisti hip pej ga jə usjelih mikələ, də bi zviədu numalo več... Təkua, vəs zəməkənjen ju jə poslušou, kə mu jə praula nu praula slədkə besiədə, ən kaj usje bo še doživou, prej ku zəpusti ta svjət, da sə ni nənkar oviədū, kədaj jə tastarši babənca smukənla s hišə. Tudi objə pupkə sə z otrpərtmi ustəmi poslušələ tistu klepetulju. Blə sə jih samə uhə ən sə požirələ mə prou usaku cegankinu besiədū. Tuone ni povidou

Anton Lovc - Tone (1851 - 1934)

nobjenmu, kolko jə plačou za tistu sriəču. Po muoje... Po muojə ni muoglo bet prou malo. Gvišno mu jə blo puotlə numalo žou zə tistim soudəm, kə ga je dou, mə jə biu usjelih kontjənt. Kaj nə bi biu! Žiənska mu je obečavəla še duosti zdravīh nu srjəčnīh ljət.

Žou tisto zədovuljstvo ot nonota ni doralo prou dougo. Veselicə jə blo velju kuonc, sej jə tisti dan pəršla Pjepca domou prej ku drugə dni. Liəsa jə bla šje nə pou otrpətə, ən 'təmičkin', Anica, jə mami nəglih zəšpecəla, kaj sə jə godilo u hiši. Ən neviəsta jə takoj otrkila, njə samo, də je biu star uəče nəzaj ob ljəp soud, mə də jə z borjača zmanou tudi narbol vjelik petelín.

▣ Valentina Ščuka

Velikonočna pinca

Brez pince in golobčka ni velike noči. Za ta recept sem se odločila, ker je poceni in ni potrebno veliko časa za pripravo – recept je enostaven.

Sestavine, ki jih potrebujemo za pekač, premera okrog 28 cm so:

- 500 g moka
- 30g kvasa
- 75 g sladkorja
- ¼ litra mlačnega mleka
- 2 jajci
- 1 ščep soli
- Nastrgana limonina lupina – po možnosti neškropljena
- 120 g zmehčanega masla
- 1 vanilija.

Za premaz pa potrebujemo:

- Malo mleka, rumenjāk.
- Pekač dobro namažemo z maslom.

V skledo presejemo moko, na sredi naredimo jamico, vanjo nadrobimo kvas in ga z eno čajno žličko sladkorja in manj kot polovico mleka zmešamo v kvasek. Skledo pokrijemo in postavimo za 15 minut na toplo, da kvasek vzhaja.

Jajca zmešamo s preostalim sladkorjem, soljo, limonino lupinico, vanilijo in maslom. Vse dobro zgnetemo in stepamo tako dolgo,

da se naredijo mehurčki in se testo loči od sklede.

Pokrito naj vzhaja na toplem 30 minut. Testo razdelimo na tri dele, ki jih oblikujemo v krogle. Vse tri krogle damo eno do druge v namaščen pekač in naprej vzhajamo še 30 minut.

Mleko in rumenjāk razžvrkljamo in z njim premažemo pinco. Pečemo jo 30 – 40 minut, da se zlatorumeno obarva.

Želim vam obilo uspeha pri peki in veselo alelujo!

▣ Tischer Renata

PROGRAM

11. Športnih iger upokojencev Severne primorske 14. 6. 2014

- Ob 8⁰⁰ **Zbor tekmovalcev in otvoritev iger v Veliki dvorani Kulturnega doma** v Bukovici
 - › Pozdravni nagovor,
 - › navodila o poteku iger,
 - › sestava skupin po panogah po predhodnem žrebanju, ki ga opravi komisija organizatorja.
- Ob 8³⁰ **Odhod na kraj tekmovanja**
- Ob 9⁰⁰ **Začetek tekmovanja**
- Ob 13³⁰ **Konec tekmovanja**
- Od 12³⁰ do 14³⁰ **kosilo** v večnamenskem prostoru Občine Renče-Vogrsko
- Ob 15⁰⁰ **Zaključna slovesnost v Veliki dvorani Kulturnega doma** v Bukovici
 - › Pozdrav predstavnika Občine Renče-Vogrsko,
 - › kulturni program,
 - › podelitev odličij.

NAJAVA DOGODKOV

11. Športne igre upokojencev Severne primorske 14. 6. 2014

- Predtekmovanje za finalni nastop moških ekip: sredo, 4. junij 2014
- Predtekmovanje za finalni nastop ženskih ekip: sobota, 7. junij 2014
- Kegljanje moških in ženskih ekip: sobota, 7. junij 2014
- Pikado moških in ženskih ekip: sobota, 14. junij 2014
- Šah moških in ženskih ekip: sobota, 14. junij 2014
- Streljanje z zračno puško moških ekip: sobota, 14. junij 2014
- Ribolov: sobota, 14. junij 2014
- Balinanje – finalni nastop moških in ženskih ekip: sobota, 14. junij 2014
- Reševanje križank moških in ženskih ekip: sobota, 14. junij 2014

☐ Društvo upokojencev Renče
Trg 25, 5292 Renče, hisarence@gmail.com

Opravičilo: Pri čistopisu križanke Čebelarstvo Bergoč je prišlo do neljube napake, saj smo v naslovu križanke in navodilih za pošiljanje rešitev zapisali Bregoč namesto pravih priimka Bergoč. Bogdanu Bergoču se za nastalo napako iskreno opravičujemo in mi želimo še veliko uspeha pri čebelarjenju.

☐ V imenu uredništva Boris Arčon

Objava reklamnih oglasov

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase

Cenik reklamnih sporočil:

2 strani	297 x 210 + 5mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 5mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(cene so brez DDV)

Pri večkratnih zaporednih objavah velja **popust:**

3 zaporedne objave	5% popusta
4 do 7 zaporednih objav	8% popusta
8 do 11 zaporednih objav	10% popusta
12 zaporednih objav	12% popusta

Oglesi morajo biti pripravljene v formatu EPS, Ai ali v visoko resolucijskem PDF-ju, v CMYK barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi ter tekst v krikuljah.

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem glasilu je potrebno dostaviti na naslov: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom "ZA OBČINSKO GLASILO".

- Tekst naj bo pisan v formatu »Microsoft Office Word«
- Fotografije naj bodo v formatu: JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta
- Tekst in fotografije naj bodo podpisane
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot »Pripone«

Rešitev nagradne križanke »Čebelarstvo Bergoč« iz februarske številke:

Vodoravno: VINSKA TRTA, APIKULTURA, LEVICA, TIR, ELO, ENCIM, N, PLIOCEN, TOKAJ, RASA, IDOL, UD, TR, NHL, SPORED, SO, IZOBARA, TD, KORAN, ANTAL, GROZD, KVOTA, NIK, NADEJANJE, LITER, INA, OPERAT, ASTENIJA, ČAČAK, ASVEL, TITO, AL, ISERE, MGM, N, MARGERITA, ARAV, EDAMEC, SI, NIL, DIRA, TOMAJ, PIKA, OP, IR, APO, SODOBNO, IS, KLETARJENJE, VIS, SIAMKA, OBTOK, OB.
Gesla iz slik, potrebna za žrebanje: KLET MED VINOGRADI, SODOBNO KLETARJENJE.

S U D O K U

7			9	2	
	2			8	3 5
		8	3 2		
	8		7	4	6
		6	1 4		
	7	4		8	3
			1 2 7		
2	6	1			4
	3		4		8

avtor Roland Tischer

Nagradni kupon za križanko »VRTNARSTVO LIJA VOGRSKO«

Nagradni kupon

geslo:

.....

.....

.....

ime in priimek:

naslov:

telefon:

odreži in pošlji

Nagrajenci za pravilno rešitev križanke »ČEBELARSTVO BERGOČ«

Izmed 13. prispelih odgovorov so bili izžrebani:

1. **Srečko Špacapan**, Volčja draga 81, 5293 Volčja Draga
2. **Katjuša Čeplak**, Glinščkova pl. 9, 1000 Ljubljana
3. **Majda Krpan**, Volčja Draga 83, 5293 Volčja

Nagrade lahko dvignejo v pisarni Avtošola MARUS, Trg 21, 5292 Renče

Občinski list - uradno glasilo OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov je 1400 in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno

Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga, Telefon: (05) 338 45 00

Uredništvo:

Vladka Gal Janeš – glavna in odgovorna urednica, Boris Arčon, Alenka Gregorič, Nataša Podgornik, Bogo Rusjan, Renata Tischer in Katjuša Žigon

Oblikovanje in grafična postavitev: Matjash Matjaž Bizjak

Tisk: Tiskarna Premiere d.o.o.

Datum izida glasila: 23. april 2014

VABILO

Krajevni odbor Rdečega križa Renče v letošnjem letu obeležuje 70-letnico neprekinjenega delovanja.

Ta visoki jubilej bomo počastili v Tednu Rdečega križa, skupaj s srečanjem starejših krajanov iz Renč.

Prireditev s kulturnim programom bo v Kulturni dvorani Renče, **11. maja 2014, ob 17:00 uri.**

Prisrčno vabljeni!

KO RK Renče

Koledar prireditev april, maj, junij 2014

Naslov za pošiljanje prispevkov za občinski list: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom: Za Občinski list.

PRIREDITEV	DATUM, URA	KJE	ORGANIZATOR
Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Renče-Vogrsko s podelitvijo Plaket in Zlatega grba Občine Renče-Vogrsko in predstavitev prve zbirke aranžmajev in avtorskih skladb Anžeta Vrabca »Moje narečje«	24. 4. ob 18.00	Kulturni dom Bukovica – Velika dvorana	Občina Renče-Vogrsko
Razstava fotografij naših občanov: »Fotografi naše občine«	24. 4. po Slavnostni seji	Kulturni dom Bukovica	Vse Krajevne skupnosti, Občina Renče-Vogrsko
Revija pevskih zborov Občine Renče-Vogrsko ob Občinskem prazniku	25. 4. ob 19.00	Kulturni dom Bukovica – Velika dvorana	Občina Renče-Vogrsko in Moški pevski zbor Lijak 1883 Vogrsko
Tradicionalni pohod na Trstelj	27. 4. v jutranjih urah	Start na Placu v Renčah	Športno društvo Partizan
Tradicionalni Gotardov koncert	10. 5. ob 20.30	Dvorec Vogrsko	MoPZ Lijak 1883 Vogrsko Kulturno turističnega društva Vogrsko
Prireditev ob 70. obletnici neprekinjenega delovanja Krajevnega odbora Rdečega križa Renče, srečanje s starejšimi krajanji iz Renč in Razstava slik članic Likovne sekcije Društva za kulturo, turizem in razvoj Renče	11. 5. ob 17.00	Kulturna dvorana Renče	Krajevni odbor Rdečega križa Renče
Komedija »Trije vaški svetniki«, Kulturno društvo Štandrež	17. 5. ob 19.00	Kulturni dom Bukovica – Velika dvorana	Krajevna skupnost Bukovica-Volčja Draga, Društvo upokojencev Bukovica-Volčja Draga,
Obeležitev 70. obletnice poboja domačinov in partizanov	17. 5. ob 11.00	Ozrenj - Renče	KO ZB za vrednote NOB Renče, KS Renče in Območna organizacija borcev za vrednote NOB Nova Gorica
Kuhinja naših non	17. 5. po komediji	Kulturni dom Bukovica	Krajevna skupnost Bukovica-Volčja Draga, Društvo upokojencev Bukovica-Volčja Draga,
11. športne igre upokojencev Severne Primorske	14. 6. 2014 ob 8.00	Pričetek in zbor - Kulturni dom Bukovica – Velika dvorana	Društvo upokojencev Renče

VABLJENI